ਸਵਾਮੀ ਸਮਰਥ ਸੁਗਰਸ ਅਤੇ ਏਗਰੋ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ
ਬਨਾਮ
ਲੋਕਨੇਤੇ ਮਰੁਤਰਾਵ ਘੁਲੇ ਪਾਟਿਲ ਦਿਨਯਾਨੇਸ਼ਵਰ
ਸਹਾਕਾਰੀ ਸਕਰ ਕਾਰਖਾਨਾ ਲਿਮਿਟੇਡ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4021 ਦੇ 2022)
ਜੁਲਾਈ 13, 2022

ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ ਅਤੇ ਵੀ. ਰਾਮਸੁਬ੍ਰਮਣੀਅਨ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ

ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਸਤੂਆਂ ਦਾ ਐਕਟ, 1955:ਧਾਰਾ 3 – ਗੰਨੇ ਦਾ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਦੇਸ਼, 1966 – ਧਾਰਾ 64, 6C ਅਤੇ 6D – ਦੋ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ – ਐਦਯੋਗਿਕ ਉਦਮੀ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ (ਆਈ.ਈ.ਐਮ.) ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ – 2010 ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜਿਸਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ (ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 1) ਜੋ ਕਿ 1974 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹਵਾਈ ਦੂਰੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੰਨਿਆ ਸੀ – ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ, ਇੱਕ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹਵਾਈ ਦੂਰੀ 15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੋਂ 500 ਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਵਿਕਾਸ ਰਹਿਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਿਰੋਧੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਕੋਲੋਜੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ; ਅਤੇ ਕਿ ਹਵਾਈ ਦੂਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਖੋਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ–ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ 1966 ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ 6A ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਵੀ ਨਵੀਂ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਵੀਂ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ 25 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ– ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਐਦਯੋਗਿਕ ਉਦਮੀ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਕੀਤੀ ਗਈ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਫਿਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਐਨ.ਓ.ਸੀ. ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜੋ ਕਿ ਰਾਜ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ – ਨਤੀਜਤਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਬਦਲਣ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਜੋ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ – ਮੌਜੂਦਾ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਵੱਲੋਂ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਬਦਲਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ– ਸਰਕਾਰ ਨੇ 2020 ਤੱਕ ਕੁਝ ਵਾਰ ਵਾਧਾ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ– ਮੌਜੂਦਾ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਵੱਲੋਂ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਬਦਲਣ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ – ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਰਦਾਰ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਹਨ EMI ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ; ਕਿ ਸ਼ੁਗਰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਨੂੰ 26.08.2016 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਨੇ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ, ਇਸ ਦੌਰਾਨ IEM ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ; ਕਿ ਵਿਸਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਸਟੈਚਯੂਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ; ਅਤੇ ਕਿ ਸੋਧ ਅਨੁਸਾਰ, ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 25 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ 'ਤੇ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ–ਮੁੱਦਾ ਉੱਠਿਆ ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ; ਕਿ ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ IEM ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹਾ ਸਮਾਂ ਛੱਡਣਾ ਉਚਿਤ ਸੀ; ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲੜਾਈ ਇਹ ਸਮਾਂ ਛੱਡਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ IEM ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ ਹੈ; ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ 03.12.2011 ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਗਏ ਕਲਾਜ਼ 6C ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਅਨੁਸਾਰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਤਦ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਏਰੀਅਲ ਦੂਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ 'ਤੇ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਖੋਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਅਤੇ ਕਿ IEM ਉਸ ਸਮੇਂ ਲੈਪਸ ਹੋ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਲਾਜ਼ 6 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਜਾਂ ਕਿ ਇਹ ਲੈਪਸਿੰਗ ਕੇਵਲ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 6A ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੋਵੇਗੀ – ਫੈਸਲਾ: ਲੈਟਿਨ ਮੈਕਸਿਮ ‘Actus Curiae Neminem Gravabit’, ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ - ਪੂਰੀ ਲੜਾਈ ਦੇ ਇਤਿਹਾਸ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ

ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ - ਹਾਲਾਂਕਿ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬੱਦਲ ਬਣਾਇਆ ਅਤੇ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੱਕ ਪਾਇਆ - ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਰਹੀਆਂ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਵਾਜਬ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ - ਵਿਸਤਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਜਦੋਂ ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਿਆ- ਸਮਾਂ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਕਸ਼ਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਸੀ- ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਦਾ IEM 'ਤੇ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ–ਜਦ ਤੱਕ ਪਰਫਾਰਮੈਂਸ ਗਾਰੰਟੀ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, IEM ਦੀ ਕੋਈ ਲੈਪਸਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ—ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, (i) ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ (ii) ਪਰਫਾਰਮੈਂਸ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ – ਦੂਜਾ ਤਬ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਜਦ ਤੱਕ ਪਹਿਲਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਦਮ ਉਠਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 6D ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ – ਜਦ ਤੱਕ IEM ਦੀ ਪਛਾਣ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਕੱਢੇ ਜਾਂਦੇ, IEM ਦੀ ਕੋਈ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਲੈਪਸਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ – ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੰ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਗਈ ਹੈ, IEM ਦੀ ਕੋਈ ਲੈਪਸਿੰਗ ਨਹੀਂ ਹੈ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਚਾਹੀਦੀਆਂ ਹਨ, (i) ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਅਤੇ ਫਿਰ (ii) ਦੀ ਜ਼ਬਤ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ - ਦੂਜਾ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪਹਿਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਬਿਨਾਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਨਿੱਜੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨਾ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 6D - ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਾ ਹੋਵੇ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਸਾਹਮਣੇ ਆਉਂਦੇ ਹਨ IEM ਦੀ ਕੋਈ ਆਟੋਮੈਟਿਕ ਲੈਪਸਿੰਗ ਨਹੀਂ - ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ ਰੁਪਏ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਦੀ ਗਰੰਟੀ 1 ਕਰੋੜ, ਫਿਰ ਵੀ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀ ਕਿਉਂਕਿ ਕਾਰਨ ਦੱਸੋ ਨੋਟਿਸ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ - ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇੱਕ ਸਿੱਟਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਆਈ.ਈ.ਐਮ ਦੇ ਲੈਪਸ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਲੈਪਸ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਸਮਾਂ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਆਦੇਸ਼, ਅਸਥਿਰ ਹੈ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਪਾਸੇ

ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦਿਆਂ, ਅਦਾਲਤ

ਫੈਸਲਾ: 1.1. ਲੈਟਿਨ ਮੈਕਸਿਮ 'ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀਆ ਨੇਮੀਨੇਮ ਗ੍ਰਾਵਾਬਿਟ' ਭਾਵ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ, ਇਹ ਜਾਣਿਆ ਪਛਾਣਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਲਿਸ ਦੌਰਾਨ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਰਦਾਰ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਉਚਿਤ ਠਹਿਰਾਇਆ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 6A ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 4 ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਠਿਨ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣਾ ਇੱਕ ਵੈਧ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਲਈ ਮੁੱਖ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾਲ ਜੇ ਕੋਈ ਚੋਟ ਪਹੁੰਚੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਮੁੜ ਠੀਕ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੋ ਲਾਭ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮਿਲਦਾ, ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਜਾਂ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਇੱਕ ਫਲਦਾਇਕ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਜੂਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਫਿਰ ਵੀ ਹਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੌਕੇ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੇਈਮਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਮੁੱਦੇ ਅਜੇ ਮੈਰਿਟਸ 'ਤੇ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਤੈਅ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਰੀਸਟੀਟਿਊਸ਼ਨ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। [ਪੈਰਾ 23]

1.2. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦਾਇਰ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਸੀ ਅਤੇ [ਪੈਰਾ 24]

1.3. ਭਾਵੇਂ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਅਜਿਹੀਆਂ

ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਚਿੰਨ੍ਹਿਤ ਸਥਾਨ 'ਤੇ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਬੱਦਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ। ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਰਹੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 14.11.2018 ਨੂੰ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਨੂੰ 12.08.2018 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੀ। ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੋਧ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸਨ; ਇਸ ਲਈ, ਵਾਧੇ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਵਾਧੂ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ 14.11.2018 ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 26]

1.4 ਏਰੀਅਲ ਡਿਸਟੈਂਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਨੇ 03.11.2011 ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਏਰੀਅਲ ਦੂਰੀ ਨੂੰ 25 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਭਾਵੇਂ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਪਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਏਰੀਅਲ ਦੂਰੀ ਉਸ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ IEM ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਵੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸੋਧੇ ਗਏ ਦੂਰੀ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। [ਪੈਰਾ 27]

1.5. ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ 'ਤੇ "ਅਣਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲਾਤਾਂ" ਕਾਰਨ ਸਮਾਂ ਦੀ ਵਾਧਾ ਦੇਣ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। 12.08.2018 ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਗਏ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਣਪ੍ਰੀਖਿਆ ਹਾਲਾਤ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਇਹ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ IEM ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੇਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਜਾਂ "ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਰਟ ਕੇਸ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 6C ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਐਫ) ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਈ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਸੋਧੇ ਗਏ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਭਾਵੇਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ IEM ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਾਧਾ "ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ" ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ, ਏਰੀਅਲ ਡਿਸਟੈਂਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਪਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਹ ਹਦਾਇਤ ਕੀਤੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਰਕਸ਼ਣ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਇਕੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਿਕਲਪਕ ਸਥਾਨ ਗੋਦਾਵਰੀ ਮਰਾਠਵਾੜਾ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਕਾਸ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ। ਇਸ ਲਈ, ਸਾਲ 2010-2014 ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 29][79-D-H; 80-ਏ-ਬੀ]

1.6. ਜੇਕਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਨਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਨਮਾਨਾ, ਅਤਾਰਕਿਕ ਜਾਂ ਅਨਿਆਇਕ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੀ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਰਹਿਣ ਦੌਰਾਨ ਈ.ਐਮ. ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 31]|82-ਡੀ-ਈ]

1.7. ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦਿੱਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੋਧ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਸੰਭਾਵਿਤ ਸੈਟਅੱਪ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦੇ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ

ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲਾ ਸੋਧ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਵੱਲ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।[ਪੈਰਾ 32]|82-ਐਫ-ਜੀ; 83-ਏ]

1.8. ਸਾਰੇ ਵਿਸਤਾਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇਣ ਬਾਰੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਐਤਰਾਜ਼ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹਨ। [ਪੈਰਾ 40]

1.9. ਸਮਰੱਥ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸਮਾਂ ਦੀ ਵਾਧਾ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਤਰਕਹੀਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਅਣੁਚਿਤਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਿਤ ਕਿਹਾ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ [ਪੈਰਾ 41]

1.10. ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 6C ਜੋ 10.11.2006 ਅਤੇ 24.08.2016 ਅਤੇ 12.08.2018 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ IEM ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਾ ਮਿਲੇਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਗਾਰੰਟੀ ਜ਼ਬਤ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਗਾਰੰਟੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6D ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ- (i) ਪਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ (ii) ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ। ਦੂਜਾ ਤਬ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਜਦ ਤੱਕ ਪਹਿਲਾ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਦਮ ਧਾਰਾ 6D ਦੀ ਨਿਯੰਤਰਣ ਆਦੇਸ਼ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਗਾਰੰਟੀ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, IEM ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਦ ਤੱਕ IEM ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਤੀਜੇ ਨਹੀਂ ਨਿਕਾਲੇ ਜਾਂਦੇ, IEM ਦੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਅਗਲੇ ਸੋਧੇ ਗਏ ਨਿਯੰਤਰਣ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਭਾਸ਼ਾ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਪਰ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਅਜਿਹੀ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਗਾਰੰਟੀ ਨੂੰ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਗਿਆ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵੀ ਕਾਰਣ ਦਿਖਾਉ ਨੋਟਿਸ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਨਹੀਂ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ IEM ਸਮਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਆਪਣੇ ਆਪ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 44]

1.11.ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਵੱਲੋਂ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਪਭੋਗਤਾ (ਕਿਸਾਨ) ਹੈ ਜੋ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਸੀ [ਪੈਰਾ 45][87-G]

1.12. ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਰਕ ਕਿ ਅਸਿਹਤਮੰਦ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਉਦਯੋਗਾਂ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮਨ) ਐਕਟ, 1951 ਅਧੀਨ ਲਾਇਸੰਸਿੰਗ ਨੂੰ 31.08.1998 ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਅਸਿਹਤਮੰਦ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਪਹਲੂ ਹਨ- ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਕਿਸਾਨ ਹੋਣਗੇ ਜੋ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਉੱਚ ਸ਼ੂਗਰ ਮਿੱਲ ਚੁਣਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰੰਗਰਾਜਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਦੇਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੀਤੀ ਹੈ, ਅਸਲ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਕਿਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂ ਨਵੀਂ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ। [ਪੈਰਾ 50][9]-D-E]

1.13. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਨਾ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ। ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਪਲਾਂਟ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 51][9]-ਐਫ]

ਦੱਖਣੀ ਪੂਰਬੀ ਕੋਲਫੀਲਡਸ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2003) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 648 : [2003] 4 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 651, ਬੇਗ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (2003) 1

ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 726 : [2002] 5 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 530 – ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

ਮੈਸਰਸ ਓਜਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਮੈਸਰਸ ਔਧ ਸੁਗਰ ਮਿਲਜ਼ ਲਿਮਿਟਿਡ ਏ.ਆਈ.ਆਰ. 2007 ਐਸ.ਸੀ. 1619 : [2007] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 661, ਟਾਟਾ ਸੈਲੂਲਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤੀ ਸੰਘ (1994) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 651: [1994] 2 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 122, ਬਾਬਾਜੀ ਕੋਂਡਾਜੀ ਗਰਾਡ ਬਨਾਮ ਨਾਸਿਕ ਮਰਚੈਂਟਸ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟਿਡ, ਨਾਸਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ (1984) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 50 : [1984] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 767, ਧਨੰਜਯ ਰੈੱਡੀ ਬਨਾਮ ਕਰਨਾਟਕ ਰਾਜ (2001) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 9 : [2001] 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 399 – ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਕੇਸ ਲਾਅ ਰੈਫਰੈਂਸ

[2007] 4 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 661 ਪੈਰਾ 18& 33 ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[2003] 4 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 651 ਪੈਰਾ 23,28 & 29 ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ

[2002] 5 ਸੁਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 530 ਪੈਰਾ 25 ਪੀ. ਡੀ. ਸਹਾਕਾਰੀ ਸਖਾਰ ਕਾਰਖਾਨਾ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ

[1994] 2 ਸਪਲ. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 122 ਪੈਰਾ 30 ਤੇ ਨਿਰਭਰ [1984] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 767 ਪੈਰਾ 38 ਲਈ ਹਵਾਲਾ 2001 2 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 399 ਪੈਰਾ 38 ਲਈ ਹਵਾਲਾ

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੇਟ ਜੁਰਿਸਡਿਕਸ਼ਨ : ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4021
ਦੀ 2022.

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਮਿਤੀ 23.07.2021 ਦਾ ਜੋ ਕਿ ਬੰਬਈ ਬੈਂਚ ਵਿਖੇ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 6754
ਦੇ 2020 ਵਿੱਚ ਹੈ।

ਨਾਲ
ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 4022 ਅਤੇ 4023 ਦੀ 2022.

ਮੁਕੁਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਸੀ. ਏ. ਸੁੰਦਰਮ, ਅਨਿਲ ਵਾਈ. ਸਖਾਰੇ, ਹਰੀਸ਼ ਸਾਲਵੇ, ਪੀ. ਚਿਦੰਬਰਮ, ਮਿਸ. ਸੋਨੀਆ ਮੱਥੁਰ, ਆਰ. ਐਨ. ਧੋਰਡੇ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਦਿਲੀਪ ਔਨਾਸਾਹੇਬ ਤੌਰ, ਨਿਖਿਲ ਰੋਹਤਗੀ, ਰੋਹਨ ਐਸ. ਮਿਰਪੁਰੀ, ਸ਼ਸ਼ਾਂਕ ਖੁਰਾਨਾ, ਮਿਸ. ਮਨਜੀਤ ਕਿਰਪਾਲ, ਨੰਦ ਕੁਮਾਰ ਦੇਸਮੁਖ, ਐਮ. ਵਾਈ. ਦੇਸਮੁਖ, ਅਦਵੀਤੀਯ, ਦੁਰਗਾ ਦੱਤ, ਹਰੀਸ਼ ਪਾਂਡੇ, ਸ਼ੈਲੇਸ਼ ਮਾਡੀਯਾਲ, ਸ਼ਰਤ ਨੰਬਿਆਰ, ਵਿਨਾਇਕ ਸ਼ਰਮਾ, ਮੋਹਦ. ਅਖਿਲ, ਪੀ. ਵੀ. ਯੋਗੇਸਵਰਨ, ਅਮਰੀਸ਼ ਕੁਮਾਰ, ਰਾਜ ਬਹਾਦੁਰ ਯਾਦਵ, ਮਨਨ ਵਰਮਾ, ਮਿਸ. ਸੁਭਾਂਗੀ ਤੁਲੀ, ਮਿਸ. ਤਾਨਿਆ ਅਗਰਵਾਲ, ਮਿਸ. ਮ੍ਰਿਦੁਲਾ ਸਿੰਘ ਚੌਹਾਨ, ਹਿਤੇਸ਼ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਐਸ. ਕੇ. ਰਾਜੋਰਾ, ਅਖਿਲੇਸ਼ਵਰ ਝਾ, ਈ. ਵਿਨੇ ਕੁਮਾਰ, ਮਿਸ. ਮਨਜੂ ਜੇਟਲੀ, ਅੰਸ਼ੁਮਾਨ ਅਸ਼ੋਕ, ਰਾਹੁਲ ਚਿਤਨਿਸ, ਸਚਿਨ ਪਾਟਿਲ, ਆਦਿਤਿਆ ਪੀ. ਪਾਂਡੇ, ਜਿਓ ਜੋਸਫ, ਮਿਸ. ਸ਼ਵੇਤਲ ਸ਼ੇਪਾਲ, ਐਡਵੋਕੇਟਸ ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਲਈ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ

ਹੇਮੰਤ ਗੁਪਤਾ, ਨਾਇਬ ਨਿਆਂਕਾ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ।

1. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਤਿੰਨ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਮਿਤੀ 23.07.2021 ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੋ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਦੇ ਜਵਾਬਦੇਹ – ਲੋਕਨੇਤੇ ਮਾਰੁਤਰਾਵ ਘੁਲੇ ਪਾਟਿਲ ਦਿਆਨੇਸ਼ਵਰ ਸਹਾਕਾਰੀ ਸ਼ੱਕਰ ਕਾਰਖਾਨਾ ਲਿਮਿਟੇਡ1 ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਤੀਜੀ ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੱਕਰ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਮੈਂਬਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਚੂੰਕਿ ਤਿੰਨੋਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਉਠਾਏ ਗਏ ਮੁੱਦੇ ਸਾਂਝੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇੱਕ ਸਾਂਝੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਇਸਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ।

2. ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ ਕਿ ਐਂਦਯੋਗਿਕ ਉਦਮੀ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ2 ਮਿਤੀ 8.9.2010 ਨੂੰ ਗੈਰ-ਪਛਾਣਿਆ/ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਗੰਨੇ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਰਡਰ, 1ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੱਕਰ ਫੈਕਟਰੀ 2ਛੋਟੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, 'ਆਈ.ਈ.ਐਮ' 19663 ਦੀ ਧਾਰਾ 6ਸੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ। ਚੁਣੌਤੀ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੀ ਸੀ ਕਿ ਨਵੀਂ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ 2 ਸਾਲ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ 4 ਸਾਲ (2+4) ਸੀ, ਪਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਸਮਾਂ ਫਰੇਮ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੈਟ ਅਪ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ। ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਧਾਰ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਨੇ 03.12.2011 ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 6ਏ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਸਰਕੁਲਰ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੱਕਰ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਵੀਂ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ 25 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕਰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਆਈ.ਈ.ਐਮ ਦੇ ਅਨੁਦਾਨ ਦੀ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦ 15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਨਿਯਮਿਤ ਦੂਰੀ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਨੂੰ ਬਦਲਦਾ ਹੈ, ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸ਼ੱਕਰ ਫੈਕਟਰੀ 25 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਮਾਨਕ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸ਼ੱਕਰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਆਈ.ਈ.ਐਮ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਗੈਰ-ਪਛਾਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ੱਕਰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ 14.11.2018 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿਸਤਾਰਾਂ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਇੱ ਸਮੇਂ ਦੀ ਇੱਕ ਹੋਰ ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਦੇ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਬਦਲਣ ਲਈ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 17.10.2019 ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਉਲਟ ਸੀ।

3. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਸੰਖੇਪ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਸਾਲ 1974 ਵਿੱਚ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸਦੇ 15000 ਤੋਂ ਵੱਧ ਮੈਂਬਰ ਹਨ ਅਤੇ ਸਾਲ 1974-75 ਵਿੱਚ ਕ੍ਰੱਸ਼ਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾ 1250 ਐਮ.ਟੀ. ਸੀ ਜੋ ਸਾਲ 2014-15 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ 7000 ਐਮ.ਟੀ. ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਉਕਤ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨੇ ਇੱਕ ਡਿਸਟਿਲਰੀ ਪਲਾਂਟ, ਕੋ-ਜਨਰੇਸ਼ਨ ਪਲਾਂਟ, ਇਥੇਨੈਲ ਪਲਾਂਟ ਵੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤਾ ਅਤੇ 01.05.2012 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਇੱਕ ਤਾਜ਼ਾ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੋ ਕੇ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰੱਸ਼ਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀ ਦਿਨ 6000 ਐਮ.ਟੀ. ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ।

4. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 08.09.2010 ਨੂੰ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ, ਇਸਨੂੰ ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੀ ਜਦੋਂ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸ਼ੂਗਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹਵਾਈ ਦੂਰੀ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ। ਇਹ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਾਮਦੋਹ (ਵਾਰਖੇਡ), ਤਹਿਸੀਲ- ਨਵਾਸਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ- ਅਹਿਮਦਨਗਰ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀਆਂ ਹੋਰ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹਵਾਈ ਦੂਰੀ 15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਵਾਉਣ ਉੱਤੇ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੀ ਜੋ 04.04.2016 ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਰਹਿਣੀ ਸੀ।

5. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਤੋਂ ਛੇਤੀ ਹੀ 23.09.2010 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਹਵਾਈ ਦੂਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। 17.03.2011 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੋਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਛੋਟੇ ਤੌਰ 'ਤੇ, "ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ"3 ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਸੀ। ਦੋਵੇਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਫੈਸਲਾ 27.01.2014 ਨੂੰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਜਿਥੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕੀਤਾ:

"4. ਇਸ ਦੀ ਸਾਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਵੀਂ ਸ਼ੂਗਰ

ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ 15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਇੱਕ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਦੋ ਜਾਂ ਦੋ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ। ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ 15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਅੰਦਰ ਦੋ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾ ਪਾਲਣ ਸੁਨਿਸ਼ਚਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ।

5. ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਭ ਨਿਆਂਪੂਰਣਤਾ ਵਿੱਚ, ਕਿ ਸ਼ੂਗਰ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ, ਪੁਣੇ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੀਆਂ ਸਾਈਟਾਂ ਦਾ ਹਵਾਈ ਫਾਸਲਾ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 8 ਦੇ ਨਾਲ ਲੱਗਦੀਆਂ, 15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।

6. ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ, ਮਿਤੀ 17.08.2010, ਉਪਰੋਕਤ ਪੁਨਰੁਤਪਾਦਿਤ ਧਾਰਾ 6-ਏ ਵਿੱਚ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਬੇਨਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਚਿੰਤਾ ਦਾ ਇੱਕੋ ਇੱਕ ਪਹਲੂ ਹੈ ਜਿਹੜਾ ਇਸ ਯਾਚੀਕਾ ਵਿੱਚ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਹੈ।

7. ਹੁਣ, ਰਿਟ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਅਤੇ ਪੀ.ਆਈ.ਐਲ. ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾ ਇੱਕ ਹੋਰ ਮੁੱਦਾ ਉਠਾ ਰਹੇ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਐਕਟ, 1986 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਵੇਂ ਇਹ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੋਂ 500 ਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਕੋਈ ਵਿਕਾਸ ਜ਼ੋਨ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ।

8. ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਯਾਚੀਕਾਕਰਤਾਓਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸਿਰਫ ਇਸ ਲਈ ਕਿ ਧਾਰਾ 6-ਏ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਇਹ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਅਤੇ ਇਕੋਲੋਜੀ ਦੇ ਸੰਭਾਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਖਿਲਾਫ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਵੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਇਹ ਸਵਾਲ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਫਿਲਹਾਲ, ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਵੱਲੋਂ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਪੱਖ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਖੋਜਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ। ਜੇਕਰ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੰਬਰ 6 ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸਪਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਸਮੇਤ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਿਰੋਧੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਕੋਲੋਜੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ।

9. ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਵਿੱਚ, ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਲੰਬਿਤ ਰੱਖਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹਨਾਂ ਨੂੰ ਨਿਪਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਹਵਾਈ ਦੂਰੀ ਦੇ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਉਦਾਹਰਣ 'ਤੇ ਮੁੜ ਨਹੀਂ ਖੋਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।"

6. ਸ਼ੂਗਰ ਉਦਯੋਗ ਨੂੰ 31.08.1998 ਨੂੰ ਉਦਯੋਗਾਂ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮਨ) ਐਕਟ, 1951 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਅਧੀਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਦੀ ਲੋੜ ਵਾਲੇ ਉਦਯੋਗਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਫਿਰ ਵੀ, ਐਸੈਂਸ਼ੀਅਲ ਕਮੋਡਿਟੀਜ਼ ਐਕਟ, 1954 ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਜਾਰੀ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਦੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅਸਿਹਤਮੰਦ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕੇ।

7. ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਨੂੰ 1955 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੇ ਪ੍ਰਯੋਗ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੁਝ ਸੰਬੰਧਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ, ਜੋ 10.11.2006 ਨੂੰ ਸੋਧੀਆਂ ਗਈਆਂ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹਨ:

"6A. ਦੋ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ 15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਵਿੱਚ ਸੈੱਟ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦੀ:-

ਧਾਰਾ 6 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੱਲ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਵੀਂ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ 15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਅਰਧ ਵਿਆਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਸ਼ੂਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇਗੀ

ਇੱਕ ਰਾਜ ਜਾਂ ਦੋ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਪੂਰਵ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਾਲ ਜਿਥੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਜਨਹਿਤ ਵਿੱਚ ਸਮਝੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜਾਂ ਵਿੱਚ ਵੱਖ ਵੱਖ ਖੇਤਰਾਂ ਲਈ 15 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਵੱਧ ਜਾਂ ਵੱਖ ਵੱਖ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਦੂਰੀਆਂ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ।

Xxx

xxx

xxx

ਵਿਆਖਿਆ 4: ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਇੰਡਸਟਰੀਅਲ ਐਂਟਰਪ੍ਰੈਨਿਊਰ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਦਮ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਣਗੇ:-

(a) ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਨਾਮ 'ਤੇ ਲੋੜੀਂਦੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖਰੀਦ।

(ਬੀ) ਪਲਾਂਟ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਫਰਮ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪਲੇਸਮੈਂਟ ਫੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਭੁਗਤਾਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਐਡਵਾਂਸ ਅਤੇ ਓਪਨਿੰਗ ਸਪਲਾਇਰਾਂ ਨਾਲ ਅਟੱਲ ਕ੍ਰੈਡਿਟ ਪੱਤਰ।

€ ਲਈ ਸਿਵਲ ਵਰਕਸ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਇਮਾਰਤ ਦੀ ਉਸਾਰੀ

4 1955 ਐਕਟ

(d) ਬੈਂਕ ਜਾਂ ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਾਲੇ ਕਰਜ਼ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ(e) ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸੂਚਨਾ ਰਾਹੀਂ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਕੋਈ ਵੀ ਹੋਰ ਕਦਮ।

xxx

xxx

xxx

6C. ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦਮੀ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ

ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਦੋ ਸਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦਮੀ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦਮੀ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਗਾਰੰਟੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ।

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਖਾਦਿਆ ਅਤੇ ਜਨ ਵਿਤਰਣ ਵਿਭਾਗ, ਉਪਭੋਗਤਾ ਮਾਮਲੇ, ਖਾਦਿਆ ਅਤੇ ਜਨ ਵਿਤਰਣ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਮੁੱਖ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਸ਼ੁਗਰ), ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ 'ਤੇ, ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦਮੀ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਸ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦਾ ਵਾਧਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ।

6D. ਧਾਰਾਵਾਂ 6B ਅਤੇ 6C ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦੇ ਨਤੀਜੇ:-

ਜੇ ਕੋਈ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦਮੀ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਧਾਰਾ 6C ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਗਾਰੰਟੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ।"

8. ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਸਰਕਾਰ ਨੇ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, 03.12.2011 ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 6A ਦੀ ਪ੍ਰੋਵਿਜ਼ੋ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਨਵੀਂ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ 25 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

9. 24.08.2016 ਨੂੰ, ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 6C ਨੂੰ ਬਦਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6D ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇੱਕ ਪਰੋਵੀਸੋ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਸੋਧ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਪੜ੍ਹਦੀ ਹੈ:

"6C. ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦਮੀ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ- ਪ੍ਰਭਾਵੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦਮੀ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਅਜਿਹਾ ਨਾ ਹੋਇਆ ਤਾਂ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦਮੀ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਗਾਰੰਟੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਮੁੱਖ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਸ਼ੁਗਰ), ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਜਨ ਵਿਤਰਣ ਵਿਭਾਗ, ਉਪਭੋਗਤਾ ਮਾਮਲੇ, ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਜਨ ਵਿਤਰਣ ਮੰਤਰਾਲਾ ਉਪਰੋਕਤ ਅਵਧੀ ਦੇ ਸਮਾਪਤੀ ਉਪਰੰਤ, ਅਣਦੇਖੀ ਹਾਲਾਤਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਦੇਰੀ ਵਾਲੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ, ਸੁੱਕਾ ਜਾਂ ਆਫ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੌਰਾਨ ਗੰਨੇ (ਕੱਚਾ ਮਾਲ) ਦੀ ਨਾ-ਉਪਲਬਧਤਾ, ਸ਼ੁਗਰ ਸੈਕਟਰਾਂ ਦੀ ਨਾ-ਵਿੱਤੀਯੋਗਤਾ, ਪਰਿਆਵਰਣੀ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੁਆਰਾ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਲਈ ਇਜਾਜ਼ਤ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾਉਣ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਕਤਮ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਜਿਥੇ ਵਾਧਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੈਧਤਾ ਅਵਧੀ ਸਮਾਪਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਸਾਰੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰਾਂ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਕਿ ਅਸਰਦਾਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਜਾਂ ਸ਼ੁਗਰ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ।

xxx xxx xxx

6D.

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਗਾਰੰਟੀ ਵਾਪਸ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ਜੇ-

(i) ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਜਾਵੇ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਦਾ ਵਾਧਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ;

(ii) ਸੱਤ ਸਾਲਾਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਹੋਵੇ ਜੇ ਇਸ ਦਾ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਵਰਤਕ ਨੂੰ ਨਾ ਲਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਯੋਗਤਾ 'ਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ;

(iii) ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰਵਰਤਕ ਸੁਓਮੋਤੂ, ਆਪਣੇ ਔਦਯੋਗਿਕ ਉਦਯੋਗਿਕ ਮੈਮੋਰੈਂਡਮ ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਛੱਡਣ ਦਾ ਚੁਣਾਵ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਲਈ ਉਚਿਤ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ।"

10. ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 12.08.2018 ਨੂੰ ਮੁੜ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ ਮੁੜ ਤੋਂ ਧਾਰਾ 6C ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲਦਾ ਹੈ: "6C. ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦਮੀ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ-

(1) ਧਾਰਾ 6A ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ 4 ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਸਰਦਾਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਤਿੰਨ ਸਾਲ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਚੀਨੀ ਦਾ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦਮੀ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 6B ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦਮੀ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਲਜ਼ਮ-ਮਾਨਤਾ ਜਾਵੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਸ ਅਧੀਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਗਾਰੰਟੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ:

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ:-

(a) ਜੇਕਰ ਦੇਰੀ ਕਿਸੇ ਅਜਿਹੇ ਅਣਪਛਾਤੇ ਹਾਲਾਤ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੋਵੇ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੋਣ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਸੁੱਕਾ, ਆਫ ਸੀਜ਼ਨ ਵਿੱਚ ਚੀਨੀ ਦੇ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਵਜੋਂ ਗੰਨੇ ਦੀ ਨਾ-ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਚੀਨੀ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਨਾ-ਵਿੱਤੀ ਸਹਾਇਤਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ, ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਚੀਨੀ), ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਜਨ ਵਿਤਰਣ ਵਿਭਾਗ, ਉਪਭੋਗਤਾ ਮਾਮਲੇ, ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਜਨ ਵਿਤਰਣ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਹੋਰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ;

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਸਰਦਾਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਜਾਂ ਚੀਨੀ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਾ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਸੰਬੰਧਿਤ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ।

ਹੋਰ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਵਧਾਈ ਗਈ ਅਵਧੀ ਵਿੱਚ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 6B ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ;

(b) ਜੇਕਰ ਦੇਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੋਰਟ ਕੇਸ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੋਵੇ, ਜੋ ਉਦਯੋਗਿਕ ਉਦਮੀ ਯਾਦਦਾਸ਼ਤ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਉੱਠੇ ਹੋਣ, ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਚੀਨੀ), ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਜਨ ਵਿਤਰਣ ਵਿਭਾਗ, ਉਪਭੋਗਤਾ ਮਾਮਲੇ, ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਜਨ ਵਿਤਰਣ ਮੰਤਰਾਲਾ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਖਤਮ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੋਰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਵਧਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ;

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਾ ਚੀਨੀ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਜਾਂ ਅਸਰਦਾਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ।

(ਸੀ) ਜੇਕਰ ਅਜਿਹੀ ਦੇਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਕਾਰਨ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਆਈਟਮ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਵਧਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੁੱਖ ਡਾਇਰੈਕਟਰ (ਚੀਨੀ), ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਜਨ ਵਿਤਰਣ ਵਿਭਾਗ, ਉਪਭੋਗਤਾ ਮਾਮਲੇ, ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਜਨ ਵਿਤਰਣ ਮੰਤਰਾਲਾ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਉਹ ਉਚਿਤ ਸਮਝਦਾ ਹੈ, ਇਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ, ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਅਧੀਨ ਕਿ ਹਰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਲਈ ਜਿਸ ਲਈ ਵਾਧਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਪੰਜਾਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਜੋ ਕਿ ਧਾਰਾ 6ਬੀ ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ ਇਲਾਵਾ ਹੋਵੇਗੀ;

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਵਾਧਾ ਚੀਨੀ ਦੇ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਜਾਂ ਅਸਰਦਾਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਲਈ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਨਿਆਂ ਮੰਤਰਾਲਾ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਵਿਭਾਗ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰਾ ਕਰਕੇ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇਕਰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ;

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਅਜਿਹੇ ਵਧਾਏ ਗਏ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਅਵਧੀ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪੰਜਾਹ ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ

ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਅਜਿਹੇ ਵਧਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸ਼ੁਰੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 6ਬੀ ਅਧੀਨ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਵੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ।"

11. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 14.04.2014 ਨੂੰ ਕੋਈ-ਐਤਰਾਜ਼ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਨੁਸਾਰ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ (ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਜਵਾਬੀ ਨੰਬਰ 6) ਨਿਰਮਾਣ ਅਤੇ ਵਿਕਾਸ ਕਰਨਾ ਚਾਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਰੇ ਕਾਨੂੰਨਾਂ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਣ ਵਿਰੋਧੀ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੁਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਇਕੋਲੋਜੀ ਸਮੇਤ, ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਪਵੇਗੀ ਪਰ ਗੋਦਾਵਰੀ ਮਰਾਠਵਾੜਾ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਨੇ 22.04.2014 ਨੂੰ ਕੋਈ ਐਤਰਾਜ਼ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

12. ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਉਸੇ ਤਾਲੂਕਾ ਅਤੇ ਉਸੇ ਗ੍ਰਾਮ ਗਰੁੱਪ ਵਿੱਚ ਸਥਾਨ ਬਦਲਣ ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਪੰਚਾਇਤ ਕਾਰਨ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਾ ਆਉਣ ਕਾਰਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਹੁਕਮ ਵਿੱਚ 27.01.2014 ਨੂੰ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨਦੀ ਦੇ ਕੰਢੇ ਤੋਂ 500 ਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਬੇਨਤੀ 16.06.2014 ਨੂੰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਲਦੀ ਹੀ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਤਾਰੀਖ 27.1.2014 ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਥਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਸੀ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਰਨਾਂ ਤੇ:

“6. ..... ਮੈਂ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੁਣ G.M.I.D.C. ਨੇ N.O.C ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਸ ਅਧੀਨ ਹੁਣ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ/ ਥਾਂ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨ ਲਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ I.E.M ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ Aerial Distance Certificate ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਹੋਰ ਜ਼ਮੀਨ ਦੀ ਖੋਜ ਕਰਨੀ ਪੈਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਅਧੀਨ ਨੂੰ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ Sugarcane Control Order ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸਮਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਖਰਚ ਕੀਤੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਵੀ ਵਧਾਉਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।

7. ਮੈਂ ਹੋਰ ਕਹਿੰਦਾ ਹਾਂ ਕਿ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਥਾਂ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਦੇ ਸਾਰੇ ਮਾਪਦੰਡਾਂ ਅਤੇ Aerial Distance ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਸਾਰੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੇ ਪ੍ਰਸਕ੍ਰਿਪਟ ਕੀਤਾ ਹੈ ਸਮੇਤ GNDIC Pollution Control Board ਅਤੇ ਹੋਰ ਰਾਜ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦੀ ਆਗਿਆ ਅਤੇ ਕੋਈ ਐਤਰਾਜ਼ ਪੱਤਰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਲੱਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਇਸ ਲਈ, ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ I.E.M ਅਨੁਸਾਰ।”

13. ਜਦੋਂ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਕੋਲ IEM ਦੇ ਸੋਧ ਅਤੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਸੀ, ਪਹਿਲੀ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ 2017 ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਰਾਜ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਥਾਂ ਦੀ ਹਵਾਈ ਦੂਰੀ ਮਾਪਣ ਲਈ ਸੰਪਰਕ ਕੀਤਾ (ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 13836 ਦੀ 2017)। ਦੂਜੀ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਕੇ 26.2.2018 ਨੂੰ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦੋਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ Aerial Distance Certificate ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 02.01.2018 ਨੂੰ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੇਂਦਰ ਨੂੰ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਥਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀ ਮੰਗ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਰਾਜ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਵਾਧੇ ਅਤੇ ਥਾਂ ਬਦਲਣ ਦੀ ਮੰਗ ਦੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਇਸ ਹੇਠ ਲਿਖਿਆ:

“1. IEM ਦਾ ਵਾਧਾ

xxx

xxx

xxx

ਹਾਲ ਹੀ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਏਕਨਾਥ ਭਾਨੂਦਾਸ ਬਾਰਗੇ & ਓਰਸ ਨੇ ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੰਬਰ 13836/2017 ਮਿਤੀ 27.11.2017 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਬੈਂਚ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਵਿੱਚ ਥਾਂ ਬਾਰੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਦਫਤਰ ਨੂੰ IEM

ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਕੋਈ ਐਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰਲੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਦਿਆਂ।

2. ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ

xxx xxx xxx

ਤੁਹਾਡੇ ਦਫ਼ਤਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਮੁਤਾਬਕ ਮਿਤੀ 15 ਸਤੰਬਰ, 2015, ਇਸ ਦਫ਼ਤਰ ਨੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੂੰ ਮਿਤੀ 17 ਅਕਤੂਬਰ 2015 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਮਾਲੇਵਾਡੀ ਦੁਮਾਲਾ, ਤਾਲ. ਨਵਾਸਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਹਿਮਦਨਗਰ ਦੇ ਸਥਾਨ ਲਈ ਹਵਾਈ/ਰੇਡੀਅਲ ਦੂਰੀ ਨਾਪਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਥੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਸਵਾਮੀ ਸਮਰਥ ਸੁਗਰ & ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਹਨ, ਭਾਰਤ ਦੇ ਸਰਵੇਖਣ ਨੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦੇ ਚਿੰਮਨੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹਵਾਈ ਦੂਰੀ ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 01 ਜਨਵਰੀ, 2018 ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਸ ਪੱਤਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਵੀ ਹਵਾਲੇ ਲਈ ਨਾਲ ਲਗਾਈ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 13836/2017 ਮਿਤੀ 27.11.2017 ਨੂੰ ਮਾਨਯੋਗ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਬੈਂਚ ਔਰੰਗਾਬਾਦ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਤੁਹਾਡੇ ਪੱਧਰ ਉੱਤੇ ਉਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।"

14. ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 14.11.2018 ਨੂੰ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀਆਂ 2.1.2018 ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਿਆਂ ਵਾਧਾ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ:

"4. ਮੈਸਰਜ਼ ਸਵਾਮੀ ਸਮਰਥ ਸੁਗਰ & ਐਗਰੋ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ (ਮੈਸਰਜ਼ ਐਸ.ਐਸ.ਏ.ਆਈ.ਐਲ.) ਨੂੰ ਸੁਗਰਕੇਨ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਰਡਰ 1966 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ 6ਏ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 2 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਨਵੇਂ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਵਜੋਂ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਮਿਤੀ 14.11.2018 ਨੂੰ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਨੰਬਰ 3033/ਐਸ.ਆਈ.ਏ./ਆਈ.ਐਮ.ਓ 2010 ਮਿਤੀ 08.09.2010 ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਵਾਰਖੇਡ (ਰਾਮਦੋਹ) ਤਾਲ. ਨਵਾਸਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਹਿਮਦਨਗਰ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਸੁਗਰ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ।

5. ਮੈਸਰਜ਼ ਐਸ.ਐਸ.ਏ.ਆਈ.ਐਲ. ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰਾਂ ਮਿਤੀ 04.01.2018 ਅਤੇ 06.11.2018 ਵਿੱਚ ਉਲੇਖ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਅਦਾਲਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ, ਸਖਤ ਸੂਖਾ ਹਾਲਾਤ ਅਤੇ ਬੈਂਕ/ਵਿੱਤੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਵਿੱਤ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਣਇੱਛਾ ਕਾਰਨ ਅਸਰਦਾਰ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕੇ। ਦੇਰੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਪ੍ਰੋਪੋਨੈਂਟ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ।

6. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਦੇ ਸੁਗਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪੱਤਰ ਮਿਤੀ 02.01.2018 ਵਿੱਚ, ਸਿਦਾਂਤਕ ਤੌਰ ਤੇ, ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਨੰਬਰ 3033/ਐਸ.ਆਈ.ਏ./ਆਈ.ਐਮ.ਓ/2010 ਮਿਤੀ 08.09.2010 ਲਈ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ, ਵਾਰਖੇਡ (ਰਾਮਦੋਹ), ਤਾਲ. ਨਵਾਸਾ, ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਅਹਿਮਦਨਗਰ ਵਿੱਚ ਨਵੀਂ ਸੁਗਰ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵਾਧਾ ਦੇਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ।"

15. ਇਸੇ ਪਿਛੋਕੜ ਵਿੱਚ 15.11.2018, 12.04.2019 ਅਤੇ 09.05.2019 ਨੂੰ ਹੋਰ ਵਾਧੇ ਦਿੱਤੇ ਗਏ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 09.09.2019 ਨੂੰ 50,00,000 ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀਆਂ ਅਤੇ 10.10.2019 ਨੂੰ 37,30,000 ਰੁਪਏ ਦੀਆਂ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀਆਂ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕੀਤੀਆਂ। ਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ 17.10.2019 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਮਿਤੀ 08.09.2010 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸਾਲ ਹੋਰ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ, ਜੋ ਕਿ 07.09.2020 ਤੱਕ ਸੀ। 14.08.2020 ਨੂੰ, ਸਥਾਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸਥਾਨ ਨੂੰ ਹਟਾ ਕੇ ਨਵਾਂ ਸਥਾਨ, "ਗੈਟ ਨੰ. 18, ਮਾਵਲਦਾ ਦੁਮਾਲਾ, ਤਾਲ. ਨਵਾਸਾ, ਅਹਿਮਦਨਗਰ, ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ" ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ।

16. ਤੀਜੀ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨ 1.10.2020 ਨੂੰ ਜਾਂ ਉਸ ਦੇ ਬਾਰੇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ 14.08.2020 ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਵਾਧਾ ਅਤੇ ਸਥਾਨ ਬਦਲਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ। ਇਹ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦਾਵਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਦਾ

ਕਾਰਜ ਖੇਤਰ ਨਿਊਆਸਾ ਤਾਲੂਕਾ ਵਿੱਚ 92 ਪਿੰਡ ਅਤੇ ਸ਼ੇਵਗਾਓਂ ਤਾਲੂਕਾ ਵਿੱਚ 122 ਪਿੰਡ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਆਪਣੇ ਭੌਗੋਲਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਇਕਾਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਪਰਯਾਪਤ ਗੰਨਾ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਗਾਏ ਗਏ ਸਾਰੇ ਗੰਨੇ ਨੂੰ ਕੱਟਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਬੇਬਸ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣਾ ਗੰਨਾ ਕੱਟਣ ਲਈ ਜ਼ਿਲ੍ਹੇ ਵਿੱਚ ਹੋਰ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦਾ ਰੁਖ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨੇ ਤਾਲੂਕਾ ਸ਼ੇਵਗਾਓਂ ਵਿੱਚ ਗੰਗਾਮਾਈ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ ਅਤੇ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਲਿਮਿਟਡ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਦਾ ਵੀ ਵਿਰੋਧ ਕੀਤਾ ਸੀ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰਬਰ 3063 ਦੇ 2009 ਦੁਆਰਾ। ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ 16.11.2009 ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜੈਕਵਾਡੀ ਮੇਜਰ ਸਿੰਚਾਈ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੇ ਪਾਣੀਆਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੱਡੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਗੰਨਾ ਉਗਾਇਆ ਜਾ ਰਿਹਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਇਕਾਈ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ।

17. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਦਾਵਿਆਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮਾਮਲਾ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 6C ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਸੀ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਸਾਲ 2011 ਵਿੱਚ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਹਵਾਈ ਦੂਰੀ 25 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਕ ਦੂਜੇ ਦੇ ਨੇੜੇ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦਾ ਝੁੰਡ ਵਿਆਵਹਾਰਿਕ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਜੀਵਨ ਉੱਤੇ ਅਸਰ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ 2010 ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਈਈਐਮ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਉੱਤੇ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਅਯੋਗ ਬਣਾ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਦੋਵੇਂ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਦਾ ਜੀਵਨ ਬਚਾਉਣ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ।

18. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਦੋ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਰਦਾਰ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਫੈਕਟਰੀ ਦੇ ਨਾਮ ਉੱਤੇ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਜ਼ਮੀਨ ਖਰੀਦੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਪੌਦੇ ਅਤੇ ਮਸ਼ੀਨਰੀ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਪੁਸ਼ਟੀ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਸਿਵਲ ਕੰਮ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੇ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਵੀ ਕੋਈ ਅਸਰਦਾਰ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਥਾਨ ਦੀ ਤਬਦੀਲੀ 16.06.2014 ਨੂੰ ਮੰਗੀ ਗਈ ਸੀ ਜਦਕਿ ਬਦਲੇ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਜ਼ਮੀਨ 2017 ਦੇ ਕਰੀਬ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਸੀ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ 24.08.2016 ਨੂੰ ਸੁਗਰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਮਦਦਗਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਕਿਉਂਕਿ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਉਸ ਸੋਧ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਛਾਣ ਖੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਆਈ.ਈ.ਐਮ. 08.09.2014 ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਖੋ ਬੈਠੀ ਕਿਉਂਕਿ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਲਈ ਚਾਰ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਧੀਕ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵੀ 08.09.2015 ਨੂੰ ਖਤਮ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੋਧੇ ਗਏ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਪਛਾਣ ਖੋ ਚੁੱਕੀ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੋਰ ਪਾਇਆ ਕਿ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਰਿਕਾਰਡ ਉੱਤੇ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨਿਸਕਰਸ਼ ਕੱਢਿਆ ਕਿ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. 26.08.2016 ਨੂੰ ਸੁਗਰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਛਾਣ ਖੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਹੋਰ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਕਿ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਜੋ ਕਿ ਐਮ/ਐਸ ਓਜਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ਼ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਬਨਾਮ ਐਮ/ਐਸ ਔਧ ਸੁਗਰ ਮਿਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ 2006 ਵਿੱਚ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦੇ ਪਿੱਛੇਕੜ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਸੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਉੱਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਪਛਾਣ ਖੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ।

19. ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਸਰਦਾਰ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਵਾਲੀ ਕੋਈ ਮਨਾਹੀ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਕਾਰਨ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ, 27.03.2018 ਨੂੰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਵੱਲੋਂ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਉੱਤੇ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਿਰਮਾਣ ਗਤੀਵਿਧੀ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਜੇ ਹੋਰ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਜੋਖਮ ਉੱਤੇ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਇਕੁਇਟੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਨਾ ਹੀ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਲਈ ਨਿਰਮਾਣ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਆਧਾਰ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਇਕੁਇਟੀ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ। 10.04.2018 ਨੂੰ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਕਿ

27.03.2018 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪਹਿਲੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਧਿਆਨ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ (ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਰਿਸਪੌਂਡੈਂਟ ਏ.ਆਈ.ਆਰ 2007 ਐਸ.ਸੀ 1619 ਨੰਬਰ 6)। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਰੀਦੀ ਗਈ ਜ਼ਮੀਨ ਉੱਤੇ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਵੇਸ਼ ਅਤੇ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਨਵੰਬਰ 2018 ਤੱਕ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਸਾਈਟ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਨਿਰਮਾਣ ਕਾਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਇਹ ਦਾਅਵਾ ਕਿ ਉਸ ਨੇ ਨਿਰਮਾਣ ਗਤੀਵਿਧੀ ਵਿੱਚ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਿਸਤਾਰਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਵੀ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸੋਧ ਅਨੁਸਾ

20. ਇਸ ਤੱਥਪੂਰਨ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ, ਜਾਂਚ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਵਾਲ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

(i) ਕੀ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨਾ ਹੋਣ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ, ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਅਧੀਨ ਸਨ, ਉਸ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ? ਜਾਂ ਕੀ ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਸਮੇਂ ਅਜਿਹੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣਾ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ।

(ii) ਕੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਿਸ ਅਜਿਹੀ ਲੜਾਈ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦਾ ਪਰਯਾਪਤ ਕਾਰਨ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਇਹ ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਲਈ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਉਚਿਤ ਆਧਾਰ ਸੀ।

(iii) ਕੀ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ 03.12.2011 ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਗਏ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਸ਼ਰਤ 6C ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਪਾਰਟੀ ਵੱਲੋਂ ਮੁੜ ਏਰੀਅਲ ਦੂਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਮੁੱਦੇ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਨਹੀਂ ਖੋਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਜਦੋਂ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਤਾਂ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਲਾਗੂ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਕੀ ਅਸਰ ਹੈ?

(iv) ਕੀ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਉਸ ਸਮੇਂ ਮੁਕ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਵੱਲੋਂ ਚੀਨੀ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 6C ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਵਿੱਚ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹਿਣ 'ਤੇ ਖਤਮ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਕੀ ਅਜਿਹਾ ਖਤਮ ਹੋਣਾ ਕੇਵਲ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 6D ਅਨੁਸਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਹੋਣ ਉਪਰੰਤ ਹੀ ਹੋਵੇਗਾ?

21. ਬੇਸ਼ੱਕ ਤੱਥ ਇਹ ਹਨ ਕਿ 23.09.2010 ਨੂੰ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਵੇਂ ਹੀ 08.09.2010 ਨੂੰ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੀ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੀ ਸੀ। ਇਹ ਉਲਲੇਖਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਤੱਥ ਬਣਿਆ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਏਰੀਅਲ ਦੂਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਦਾ ਵਿਵਾਦ ਸੀ। ਏਰੀਅਲ ਦੂਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਅਨੁਦਾਨ ਖਿਲਾਫ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ 27.01.2014 ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 2010-2014 ਤੋਂ ਲੜਾਈ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮੇਂ ਦੀ ਵਾਧਾ ਲਈ 16.06.2014 ਨੂੰ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ।

22. ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪੜਚੋਲ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਜਿਵੇਂ ਕਿ 2006 ਵਿੱਚ ਸੋਧੇ ਗਏ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਅਨੁਸਾਰ, ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ 2 + 4 ਸਾਲ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਜਾਣ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਕਾਰਨ ਹੋਏ ਦੇਰੀ ਕਾਰਨ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਧਾਰਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਅਗਲੀ ਸੋਧ 24.08.2016 ਨੂੰ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੀ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦੀ ਅਵਧੀ ਨੂੰ 3+5 ਸਾਲਾਂ ਤੱਕ ਵਧਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਅਤੇ ਇਸ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਜਾਣ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ "ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ" ਕਾਰਨ ਅਧਿਕਤਮ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਵਾਧਾ ਦੇਣ ਦੀ ਹੋਰ ਸ਼ਰਤ ਜੋੜੀ ਗਈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 12.08.2018 ਨੂੰ ਹੋਈ ਅਗਲੀ ਸੋਧ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 6C(2)(a) ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਦੇਰੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਣਜਾਣ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ "ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ" ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੁਦਰਤੀ ਆਫਤਾਂ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵਾਣਿਜਯਕ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਲਈ ਹੋਰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਧਾਰਾ 6C(2)(b) ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਦੇਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਜਾਂ "ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ

ਕਾਰਨ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਰਟ ਕੇਸ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ ਜੋ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੀ ਫਾਇਲਿੰਗ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਪੰਜ ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਉੱਠ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਵਾਧਾ ਦੇਣ ਦੀ ਅਨੁਮਤੀ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ। ਧਾਰਾ 6C(c) ਨੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਦੇਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਜਾਂ ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕੋਰਟ ਕੇਸ ਧਾਰਾ (ਬੀ) ਅਧੀਨ ਵਧਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਪਰੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਪਭੋਗਤਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੀ ਮੰਤਰਾਲਾ ਵਾਧਾ ਜਾਂ ਅਜਿਹੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਅਨੁਮਤੀ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੋ ਉਚਿਤ ਸਮਝੀ ਜਾਵੇ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ, ਪਰ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਕਿ ਧਾਰਾ 6B ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ ਨਾਲ ਨਾਲ ਹਰ ਉਸ ਸਾਲ ਲਈ ਜਿਸ ਲਈ ਵਾਧਾ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਪੇਸ਼ਕਸ਼ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ, ਪਰ ਕੇਵਲ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਧਾਰਾ 6D ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ। ਅਜਿਹੀ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਜ਼ਬਤੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ।

23. ਇਸ ਬੇਬਾਕ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਪਿਛੋਕੜ ਨਾਲ, ਪਹਿਲੇ ਤਿੰਨ ਸਵਾਲ, ਜੋ ਕਿ ਆਪਸ ਵਿੱਚ ਸਬੰਧਤ ਹਨ, ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਲਈ ਲਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਲੈਟਿਨ ਮੈਕਸਿਮ 'ਐਕਟਸ ਕਿਊਰੀਆ ਨੇਮੀਨੇਮ ਗ੍ਰਾਵਾਬਿਟ' ਭਾਵ, ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਿਸੇ ਨੂੰ ਵੀ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਪਹੁੰਚਾਏਗੀ, ਨੂੰ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੌਜੂਦਾ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਮਿਲਾਉਣ ਲਈ ਜਾਂਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਅਜਿਹੇ ਲਿਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਅਸਰਦਾਰ ਕਦਮ ਨਾ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਉਚਿਤ ਸਿੱਧ ਕੀਤਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਕਲਾਜ 6A ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ 4 ਅਧੀਨ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ। ਏਰੀਅਲ ਦੂਰੀ ਇੱਕ ਵੈਧ IEM ਲਈ ਸਭ ਤੋਂ ਅਗਰੇਜ਼ੀ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇੱਕ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਜੋ ਕਿ ਦੱਖਣੀ ਪੂਰਬੀ ਕੋਲਫੀਲਡਸ ਲਿਮਿਟਿਡ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ$6_{SUPERSCRIPT}$ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਲਾਭ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਮਾਇਆ ਹੁੰਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਇੱਕ ਫਲਦਾਇਕ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਜੂਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਫਿਰ ਵੀ ਹਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮੌਕੇ ਦਾ ਅੰਸ਼ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਬੇਈਮਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਪੱਖ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਜਦੋਂ ਮੁੱਦੇ ਅਜੇ ਵੀ ਯੋਗਤਾ ਉੱਤੇ ਸੁਣੇ ਅਤੇ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਜਾਣੇ ਹਨ ਅਤੇ ਜੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਅਵਧਾਰਨਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ:

“28. ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਾਰਜ ਕਾਰਨ ਦੁੱਖੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ, ਇਹ ਨਿਯਮ ਸਿਰਫ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਗਲਤ ਕਾਰਜ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ; “ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕਾਰਜ” ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਉਹ ਸਾਰੇ ਕਾਰਜ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਾਏ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਾ ਕੀਤੀ ਹੁੰਦੀ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ। ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਦਾ ਆਕਰਸ਼ਣ ਇਹ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕਾਰਜ ਗਲਤ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਜਾਂ ਭੁੱਲ ਹੈ; ਪਰਖ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਕਾਰਨ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕਰਨ ਲਈ ਰਾਜ਼ੀ ਕਰਨਾ ਜੋ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਜਾ ਸਕਿਆ, ਇੱਕ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਹ ਲਾਭ ਮਿਲ ਗਿਆ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਨਹੀਂ ਕਮਾਇਆ ਹੁੰਦਾ, ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਉਹ ਗਰੀਬੀ ਝੱਲੀ ਜੋ ਉਸ ਨੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਸ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਕਾਰਜ ਕਾਰਨ ਨਹੀਂ ਝੱਲੀ ਹੁੰਦੀ। ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਮਾਤਰਾ, ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਅਤੇ ਹਾਲਾਤਾਂ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਨਾ ਸਿਰਫ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਾਹਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕੀ ਬਣਾਇਆ ਹੁੰਦਾ ਪਰ ਇਹ ਵੀ ਕਿ ਦਾਇਤਵ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕੀ ਬਣਾਇਆ ਹੈ ਜਾਂ ਉਚਿਤ ਤੌਰ ਤੇ ਕੀ ਬਣਾ ਸਕਦੀ ਸੀ। ਪਾਰਟੀਆਂ ਵਲੋਂ ਇਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਵੀ ਗਲਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹੁੰਦੇ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਦਖਲ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਹੁੰਦਾ ਜਦੋਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣਾ ਨਿਆਇਕ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਆਪਣੇ ਆਪਣੇ ਅੰਤਰਿਮ ਫੈਸਲੇ ਨਾਲ ਮੇਲ ਨਹੀਂ ਖਾਂਦਾ ਅਤੇ ਸਮਰਥਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ। ਜਦੋਂ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਦਾਲਤ ਅਸਲ ਅਤੇ ਸੁਭਾਵਿਕ ਨਿਆਂ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ। ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕਾਰਜ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੋਟ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਾ ਗਿਆ ਹੁੰਦਾ ਤਾਂ ਜੋ ਲਾਭ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਕਮਾਇਆ ਹੁੰਦਾ, ਉਸ ਨੂੰ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਮੁੜ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਲਈ ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਏ ਨਾਇਂਸਾਫ਼ੀ ਜਾਂ ਭਿਆਨ ਫੈਸਲਾ ਜਦੋਂ ਵੀ ਫੈਸਲਾ ਸੁਣਾਉਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ, ਅਦਾਲਤ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰੇਗੀ ਅਸਲ ਅਤੇ ਠੋਸ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਾਲ ਜੋੜ ਕੇ। ਸੱਟ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਕੰਮ ਕਾਰਨ ਹੋਇਆ ਹੈ, ਵਾਪਸ ਲਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਅਤੇ

ਲਾਭ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਪਾਰਟੀ ਨੇ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਕਮਾਏ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾਂਦਾ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਹੁਕਮ ਦੇ ਕੇ ਪਾਰਟੀ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਹੈ। ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਏ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਜੇ ਵਿਨਾਸ਼ਕਾਰੀ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਬੇਇਨਸਾਫ਼ੀ ਵੱਲ ਲੈ ਜਾਵੇਗਾ ਨਤੀਜੇ. ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਇੱਕ ਫਲਦਾਇਕ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਬਦਲ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਜੂਆ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਫਿਰ ਵੀ ਇਸਦਾ ਇੱਕ ਤੱਤ ਹੈ ਹਰ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਮੌਕਾ. ਬੇਈਮਾਨ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰ ਸਕਦੇ ਹਨ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਲਈ ਉਤਸ਼ਾਹਿਤ ਕੀਤਾ, ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਮਨਾਉਣ ਲਈ ਬਣਾ ਕੇ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਅਨੁਕੂਲ ਵਾਰਤਾਲਾਪ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰੋ ਇੱਕ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰੀ ਕੇਸ ਜਦੋਂ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਹੋਣੀ ਬਾਕੀ ਹੈ ਅਤੇ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਬਹਾਲੀ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਹੈ ਅਰਜ਼ੀ ਤੋਂ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਤੱਕ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ, ਫਿਰ ਮੁਕੱਦਮਾਕਾਰ ਬਾਹਰ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਨਿਗਲ ਕੇ ਲਾਭ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋਣਗੇ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਦੇ ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਲੜਾਈ 'ਤੇ ਹਾਰ ਗਈ ਹੈ ਖ਼ਤਮ. ਇਹ ਗਿਣਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਸੀਂ, ਇਸ ਲਈ, ਦੇ ਹਾਂ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਸਫਲ ਪਾਰਟੀ ਆਖਰਕਾਰ ਇੱਕ ਰਾਹਤ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਪੈਸੇ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮੁਲਾਂਕਣਯੋਗ, ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਵਾਜਬ 'ਤੇ ਵਿਆਜ ਦੇ ਅਵਾਰਡ ਦੁਆਰਾ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਉਸ ਮਿਆਦ ਲਈ ਦਰ ਜਿਸ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਅੰਤਰਿਮ ਹੁਕਮ ਪੈਸੇ ਦੀ ਰਿਹਾਈ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਕੰਮ ਵਿੱਚ ਰਿਹਾ ਸੀ।"

(ਜੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

24. ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਲਿਸ ਪੈਂਦੇ ਦੀ ਕਮਿਸ਼ਨਿੰਗ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਜੁਆ ਤੋਂ ਘੱਟ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਇਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਲਿਸ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ।

25. ਬੇਗ ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਧਾਰਣ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੇ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਈਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਰਾਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਦੀ ਮਿਆਦ ਲਈ ਰੇਤ ਖਣਨ ਦਾ ਲੀਜ਼ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਪਰ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹੋਰ ਦੋ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲੀਜ਼ ਦੀ ਨਵੀਨੀਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ।

"6. ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਰਾਜ ਅਤੇ ਨਿੱਜੀ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸੁਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਅਸੀਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਾਂ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਧਾਰਣ ਨਿਯਮ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੇ ਕ੍ਰਿਸਟਲਾਈਜ਼ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਰਾਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਵੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਦੇ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇੱਕ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਜਿਸਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਦੀ ਸ਼ੁਰੂਆਤ ਅਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਘਟਨਾਵਾਂ ਕਾਰਨ ਇਕੁਇਟੀ ਵਿੱਚ ਰਾਹਤ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਿਸ ਰਾਹਤ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਉਹ ਸਮਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਬੇਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਬਦਲਾਅ ਕਾਰਨ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਯੋਗ ਨਾ ਹੋ ਸਕਦੀ। ਹੋਰ ਹਾਲਾਤ ਵੀ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਜਵਾਬਦੇਹਾਂ ਉੱਤੇ ਕੋਈ ਰਾਹਤ ਦੇਣਾ ਇਨਕੁਇਟੀਬਲ ਬਣਾ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੇ ਇਨਕੁਇਟੀਜ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਇਕੁਇਟੀਜ਼ ਦਾ ਪਲੜਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਝੁਕਾਉਣਾ ਹੈ। ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦੇ ਹਿੱਤ ਪੈਦਾ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਾਂ ਦਾਅਵੇਦਾਰ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇਣਾ ਵਿਚਕਾਰਲੀ ਘਟਨਾਵਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਅਣਉਚਿਤ ਸਮ□ੱਧੀ ਦਾ ਕਾਰਨ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਰਾਹਤ ਨੂੰ ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਾਰਨ ਨਾਕਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਆਇਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਫੋਰਮ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਮਾਂ ਗੁਆਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇੱਕ ਪਲੇਂਟਿਫ ਜਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਸਧਾਰਣ ਨਿਯਮ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਉਸੇ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਪਾਉਣ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰੇਗੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਉਸ ਖਿਲਾਫ ਕੀਤੀ ਗਈ ਗਲਤੀ ਨਾ ਹੋਈ ਹੋਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਅੰਤਿਮ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕੋਈ ਨਿਲਾਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ। ਕੋਈ ਤੀਜੇ ਪਾਰਟੀ ਦਾ ਹਿੱਤ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਰੇਤ ਖਾਣ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਅਣਚਲਿਤ ਰਹੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਸੰਚਾਲਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤਿੰਨ ਸਾਲਾਂ ਤੋਂ ਘੱਟ

ਹੈ। ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਪਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਹਸਤਕਸ਼ੇਪ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਜੋ ਖਣਨ ਲੀਜ਼ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਜੀ.ਓ. ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਅਸਹਿਣਯੋਗ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਸ ਕਾਰਨ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਥੋੜ੍ਹੀ ਜਿਆਦਾ ਆਮਦਨ ਕਮਾਈ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਇਹ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਉਸ ਦਾਇਤਵ ਨ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਜਿੰਮੇਵਾਰੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਖਰਚ ਕੀਤਾ ਹੈ ਇਸ ਦੇ ਆਪਣੇ ਨੀਤੀਗਤ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ।"

26. ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ ਵਿੱਚ, ਦੋ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਜਨਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਏਰੀਅਲ ਡਿਸਟੈਂਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅੰਤਰਿਮ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਬੱਦਲ ਪੈਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਥਾਨ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰ ਸਕੇ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਸਕੇ। ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਚਾਰ ਸਾਲਾਂ ਲਈ ਲੰਬਿਤ ਰਹੀਆਂ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੀਆਂ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਇਆ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਰਾਜ/ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਦੇਣ ਲਈ ਜਾਇਜ਼ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 14.11.2018 ਨੂੰ ਵਾਧਾ ਦਿੱਤਾ ਜਦੋਂ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਨੂੰ 12.08.2018 ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਸੀ। ਚੂੰਕਿ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੋਧ ਉਦਯੋਗਪਤੀਆਂ ਦੇ ਲਾਭ ਲਈ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ, ਵਾਧਾ ਦੀ ਮਿਤੀ ਉੱਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਅਜਿਹੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਧੂ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇ 50 ਲੱਖ ਰੁਪਏ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਵਰਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀ 14.11.2018 ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਗਏ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ।

27. ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਬਲਕਿ, ਉਹ ਰਾਜ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਆਗਿਆਵਾਂ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਮਝਦਾਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਇੱਕ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਭਾਰੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰ ਹੋ ਕੇ ਪਰਿਣਾਮ ਭੁਗਤੇ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪੈਦਾ ਨਾ ਲਗਾਉਣ ਅਤੇ ਲੰਬਿਤ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ ਕਾਰਨ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਵਿਕਲਪ ਚੁਣਿਆ। ਇਹ ਇੱਕ ਤਰਕਸੰਗਤ ਅਤੇ ਸਾਵਧਾਨੀ ਭਰਿਆ ਵਿਕਲਪ ਸੀ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵਰਤਿਆ। ਜਨਹਿੱਤ ਜਾਂ ਪ੍ਰਤੀਦਵੰਦੀ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਜਦੋਂ ਲਿਖਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਨਦੀ ਦੇ 500 ਮੀਟਰ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੋਈ ਵਿਕਾਸ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਸਥਾਨ ਬਦਲਣ ਦੀ ਲੋੜ ਪੈਦਾ ਹੋਈ। ਏਰੀਅਲ ਡਿਸਟੈਂਸ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਸਪਸ਼ਟ ਤੌਰ ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦੇਣ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਨੇ 03.11.2011 ਨੂੰ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਨੂੰ ਸੋਧਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਦੂਰੀ ਨੂੰ 25 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੱਕ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਭਾਵੇਂ ਰਾਜ ਦੁਆਰਾ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸੋਧਿਆ ਜਾ ਚੁੱਕਾ ਸੀ, ਪਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਏਰੀਅਲ ਡਿਸਟੈਂਸ ਉਸ ਮਿਤੀ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਨੋਟ ਕਰਨਯੋਗ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਕੋਈ ਚੁਣੌਤੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੀ ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜੀ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੋਲਣਾ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਸੋਧੇ ਗਏ ਦੂਰੀ ਨਿਯਮ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

28. ਹੋਰ ਵੀ, ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 02.01.2018 ਨੂੰ ਵਿਸਤਾਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਕਰਦਿਆਂ ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਦੀ ਹਵਾਈ ਦੂਰੀ 25 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ, ਅਤੇ ਸਹੀ ਵਜ੍ਹਾਵਾਂ ਕਰਕੇ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ। 08.09.2010 ਨੂੰ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ 14.08.2018 ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸਾਊਥ ਈਸਟਰਨ ਕੋਲਫੀਲਡਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਮੁਆਵਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਲਿਸ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਨਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਪਰ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਵੱਲੋਂ। ਪ੍ਰਤੀਦਵੰਦੀ ਪਾਰਟੀਆਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਨੂੰ ਅਪੀਲਕਰਤਾਓਂ ਖਿਲਾਫ ਵਰਤਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਉਹ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੀ ਲਿਸ ਵਿੱਚ ਮੁੱਖ ਤੌਰ ਤੇ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਹਨ।

29. ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਮੇਂ ਤੇ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ "ਅਣਜਾਣ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ" ਕਾਰਨ ਸਮਾਂ ਦਾ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਮਿਲ ਸਕੇ। 12.08.2018 ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਗਏ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਣਜਾਣ ਪਰਿਸਥਿਤੀਆਂ ਦਾ ਖਿਆਲ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਸੰਬੰਧਿਤ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਕੰਟਰੋਲ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹਨ। ਇਹ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਵੀ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਦੇਰੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦੇ ਇਸਤੇਮਾਲ, ਵਾਤਾਵਰਣ ਜਾਂ "ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਿਤ ਕੋਰਟ ਕੇਸ ਕਾਰਨ ਹੋਈ ਹੈ। ਧਾਰਾ 6C ਦੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਹੋਰ ਵਿਸਤਾਰ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਲਈ, ਅਜਿਹੇ ਸੋਧੇ ਗਏ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਮਕਸਦ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤੀ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ ਅਤੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਪਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਿਸਤਾਰ "ਅਜਿਹੇ ਹੋਰ ਕਾਰਨ" ਦੀ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਾਊਥ ਈਸਟਰਨ ਕੋਲਫੀਲਡਸ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਿੱਚ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੇ ਕਾਰਨ ਨੁਕਸਾਨ ਨਹੀਂ ਉਠਾਉਣਾ ਚਾਹੀਦਾ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਰਾਏ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਅਜਿਹੇ ਕੰਮਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਅੰਦਰ ਸਮਾਉਂਦਾ ਹੈ ਪਰ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੁੰਦਾ ਜੇ ਉਸ ਨੂੰ ਸਹੀ ਤੱਥ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਹੀ ਜਾਣਕਾਰੀ ਹੁੰਦੀ। ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੀ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਹਵਾਈ ਦੂਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਲਿਖਤੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਜਿਹੀ ਚੁਣੌਤੀ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ ਪਰ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੋਕਿਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਵਾਤਾਵਰਣ ਸੰਭਾਲ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਅਤੇ ਇਕੋਲੋਜੀ ਅਤੇ ਵਾਤਾਵਰਣ ਦੀ ਸੰਭਾਲ ਸਬੰਧੀ ਕਾਨੂੰਨਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਗੋਦਾਵਰੀ ਮਰਾਠਵਾਡਾ ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਕਾਸ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਵੱਲੋਂ ਨਾ-ਐਤਰਾਜ਼ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦੇ ਇਨਕਾਰ ਕਾਰਨ ਵਿਕਲਪਿਕ ਸਥਾਨ ਦੀ ਭਾਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਲਈ, 2010-2014 ਦੇ ਸਾਲਾਂ ਵਿੱਚ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਯੋਗ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵੱਲੋਂ ਸਹੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

30. ਇੱਕ ਹੋਰ ਸਵਾਲ ਜੋ ਵਿਚਾਰਣ ਲਈ ਉੱਠਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਜੋ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਿਸ਼ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੈ, ਇਸ ਕਦਰ ਮਨਮਾਨਾ, ਗੈਰ-ਤਰਕਸੰਗਤ, ਅਨਿਆਇਕ ਹੈ ਜੋ ਲਿਖਤੀ ਅਧਿਕਾਰ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ ਦਖਲਅੰਦਾਜ਼ੀ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕੇਵਲ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਕਤ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਲਈ ਵੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਟਾਟਾ ਸੈਲੂਲਰ ਬਨਾਮ ਭਾਰਤ ਸੰਘ* ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਹੈ:

“70. ਇਹ ਨਕਾਰਿਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸਰਕਾਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਠੇਕਾ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜਾਂ ਮਨਮਾਨੀ ਜਾਂ ਪਕਸ਼ਪਾਤ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਸਹਿਜ ਸੀਮਾਵਾਂ ਹਨ। ਸਰਕਾਰ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰੇਗੀ। ਸਭ ਤੋਂ ਘੱਟ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਟੈਂਡਰ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਉਪਲਬਧ ਹੈ। ਪਰ, ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਟੈਂਡਰ ਸਵੀਕਾਰ ਜਾਂ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਸਰਕਾਰ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਵਿਅਕਤੀ ਜਾਂ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੋਟੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕਰਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਅਨੁਚਛੇਦ 14 ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਨਹੀਂ ਉੱਠਦਾ। ਚੋਣ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਮਨਮਾਨੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਬੇਸ਼ੱਕ, ਜੇਕਰ ਉਕਤ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਪਾਰਸਪਰਿਕ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵਰਤਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਸ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

xx

xx

77. ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਦੇ ਸਵਾਲ ਤੱਕ ਸੀਮਿਤ ਰੱਖੇ। ਇਸਦੀ ਚਿੰਤਾ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ:

1. ਕੀ ਕੋਈ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਥਾਰਿਟੀ ਨੇ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਤੋਂ ਪਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ?

2. ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ,

3. ਕੁਦਰਤੀ ਨਿਆਂ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ,

4. ਅਜਿਹਾ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਜੋ ਕੋਈ ਵਾਜਬ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਾ ਕਰਦਾ ਜਾਂ,

* (1994) 6 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 651

5. ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦਾ ਦੁਰੁਪਯੋਗ ਕੀਤਾ।

ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਕੰਮ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਤੈਅ ਕਰੇ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੀਤੀ ਜਾਂ ਉਸ ਨੀਤੀ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਗਿਆ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਫੈਸਲਾ ਉਚਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਇਸ ਗੱਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਫੈਸਲੇ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਏ ਗਏ ਹਨ। ਉਚਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਡਿਊਟੀ ਕੇਸ ਦਰ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨ ਹੋਵੇਗੀ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਆਧਾਰਾਂ 'ਤੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਸਮੀਖਿਆ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਉਹ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹਨ:

(i) ਅਵੈਧਤਾ : ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਵਾਲੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਫੈਸਲਾ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ii) ਅਤਾਰਕਿਕਤਾ, ਭਾਵ, ਵੈਡਨੇਸਬਰੀ ਦੀ ਅਸਮਝਦਾਰੀ।

(iii) ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਅਨੁਚਿਤਤਾ।

ਉਪਰੋਕਤ ਕੇਵਲ ਵੱਡੇ ਆਧਾਰ ਹਨ ਪਰ ਇਹ ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ ਹੋਰ ਆਧਾਰਾਂ ਦੀ ਵਾਧਾ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਆਰ. ਬਨਾਮ ਸੈਕਰੇਟਰੀ ਆਫ ਸਟੇਟ ਫਾਰ ਦ ਹੋਮ ਡਿਪਾਰਟਮੈਂਟ, ਐਕਸ ਬ੍ਰਿੰਡ [(1991) 1 ਏ.ਸੀ. 696] ਵਿੱਚ, ਲਾਰਡ ਡਿਪਲਾਕ ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਕਾਸ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰਦੇ ਹਨ, ਭਾਵ, ਅਨੁਪਾਤਿਕਤਾ ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਦੀ ਸੰਭਾਵੀ ਮਾਨਤਾ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰੇ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਇਆ ਜਾਣ ਵਾਲਾ ਟੈਸਟ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ, "ਵਿਚਾਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਅਜਿਹਾ ਗਲਤ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਦੀ ਕਿਸਮ ਅਤੇ ਡਿਗਰੀ ਇਸਦੀ ਦਖਲਅੰਦਾਜੀ ਨੂੰ ਲੋੜੀਂਦਾ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ"।

xx xx xx

94. ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਨਿਕਲਣ ਵਾਲੇ ਸਿਧਾਂਤ ਹਨ:

(1) ਆਧੁਨਿਕ ਰੁਝਾਨ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਨਿਆਇਕ ਸੰਯਮ ਵੱਲ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕਰਦਾ ਹੈ।

(2) ਅਦਾਲਤ ਅਪੀਲ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਬੈਠਦੀ ਪਰ ਕੇਵਲ ਇਹ ਜਾਂਚਦੀ ਹੈ ਕਿ ਫੈਸਲਾ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(3) ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਸਹੀ ਕਰਨ ਦੀ ਮਾਹਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਜੇਕਰ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਸਮੀਖਿਆ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣਾ ਖੁਦ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਬਦਲ ਦੇਵੇਗੀ, ਬਿਨਾਂ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਾਹਰਤ ਦੇ ਜੋ ਖੁਦ ਵੀ ਗਲਤ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(4) ਟੈਂਡਰ ਦੇ ਨਿਮੰਤਰਣ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਨਿਆਇਕ ਸਕ੍ਰੂਟਨੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿਉਂਕਿ

ਟੈਂਡਰ ਦਾ ਨਿਮੰਤਰਣ ਅਨੁਬੰਧ ਦੇ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੋਲੀ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਜਾਂ ਅਨੁਬੰਧ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਈ ਪੜਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਗੱਲਬਾਤਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ ਪਹੁੰਚਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਅਕਸਰ, ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਮਾਹਰਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗੁਣਵੱਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ।

(5) ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਠੇਕੇ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਜਾਂ ਅਰਧ-ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਸਰੀਰ ਲਈ ਜੋੜਾਂ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਖੇਡ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸਾਥੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਨਾ ਸਿਰਫ ਵੈਡਨੇਸਬਰੀ ਦੇ ਤਰਕਸੰਗਤਤਾ ਦੇ ਸਿਦਾਂਤ (ਇਸ ਦੇ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਗਏ ਹੋਰ ਤੱਥਾਂ ਸਮੇਤ) ਦੁਆਰਾ ਪਰਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਪਰ ਇਹ ਮਨਮਾਨੀਅਤ ਤੋਂ ਮੁਕਤ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਪੱਖਪਾਤ ਜਾਂ ਮਾਲਾ ਫਾਈਡਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੇਰਿਤ ਨਾ ਹੋਵੇ।

(6) ਫੈਸਲਿਆਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ 'ਤੇ ਭਾਰੀ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨਿਕ ਬੋਝ ਪਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਬਜਟ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਖਰਚ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਿਦਾਂਤਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਸੀਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਾਂਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਾਨੂੰ ਸਹੀ ਸਿਦਾਂਤ ਲੱਗਦੇ ਹਨ।"

31. ਜੇਕਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਨਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਇੰਨਾ ਮਨਮਾਨੀ, ਅਤਾਰਕਸੰਗਤ ਜਾਂ ਅਨਿਆਇਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਵਿਚਾਰਨ ਵਿੱਚ ਗੰਭੀਰ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੀ ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਦੌਰਾਨ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਪਰਵਾਹੀ ਕੀਤੀ।

32. ਲਿਟੀਗੇਸ਼ਨ ਦਾ ਦੂਜਾ ਦੌਰ ਏਰੀਅਲ ਸਹਾਇਤਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਫਿਰ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦਾ ਬਚਾਅ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਥੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ ਵੱਲੋਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੋਧ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 25 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੇ ਘੇਰੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ, ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਰਾਜ ਦੇ ਆਪਣੇ ਸੰਚਾਰ ਵਿੱਚ 02.11.2018 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਦਾਅਵੇ ਜਾਂ ਐਤਰਾਜ਼ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੋਰ ਵੀ, ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਦਿਖਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੋਧ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਜੋ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਮਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 2010 ਤੋਂ ਲੈ ਕੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਤੱਕ ਦੇ ਅੰਤਰਾਲ ਦੌਰਾਨ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਨੇ ਤਾਲੂਕਾ ਨਵਾਸਾ ਅਤੇ ਸ਼ੇਵਗਾਓਂ ਵਿੱਚ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ। ਚੂੰਕਿ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦਯੋਗਪਤੀ ਨੇ ਵਿਚਾਰਧੀਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ, ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦਾ ਹੱਕ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੋਧੇ ਗਏ ਪੈਰਾਮੀਟਰਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਉਸੇ ਦੇ ਜਾਰੀ ਹੋਣ ਦੀ ਤਾਰੀਖ ਤੋਂ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੰਟਰੋਲ ਆਰਡਰ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੋਧ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵੱਲ ਕੋਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

33. ਮਿਸਟਰ ਚਿਦੰਬਰਮ, ਜੋ ਕਿ ਇਕ ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ ਹਨ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਆਧਾਰ ਬਣਾਉਂਦੇ ਹਨ ਜੋ ਕਿ ਓਜਸ ਇੰਡਸਟਰੀਜ (ਪੀ) ਲਿਮਿਟੇਡ ਵਜੋਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਜੋ ਉਹ ਤਰਕ ਦੇ ਸਕਣ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੀ ਉਪਲਬਧਤਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਫੈਕਟਰੀ ਦੀ ਕ੍ਰੱਸ਼ਿੰਗ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੂਰੀ ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਬਹੁਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਹੈ।

34. ਉਕਤ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਉੱਤਰ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਕਈ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਵਿਚਾਰਣਾ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਇਹ ਇੱਕ ਅਜਿਹਾ ਕੇਸ ਸੀ ਜਿੱਥੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੀ ਵਧੇਰੇ ਪ੍ਰਸਾਰ ਵਿਵਾਦ ਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਐਪੀਲੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਲੇਜ ਬੈਸਾਗਾਪੁਰ, ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਲਖੀਮਪੁਰ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਨੂੰ 13.05.2004 ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਜਦਕਿ ਉਕਤ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਵਿਲੇਜ ਸੈਦਪੁਰ, ਖੁਰਦ, ਡਿਸਟ੍ਰਿਕਟ ਲਖੀਮਪੁਰ ਵਿੱਚ

ਇੱਕ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. 17.05.2004 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਐਪੀਲੈਂਟ ਦੀ ਪ੍ਰਸਤਾਵਿਤ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲ ਤੋਂ 7.2 ਕਿਲੋਮੀਟਰ ਦੂਰ ਸੀ। ਭਾਰਤ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਐਪੀਲੈਂਟ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਨੂੰ 30.06.2005 ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਦਕਿ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਨੂੰ ਨਾਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੇ ਐਪੀਲੈਂਟ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਅਤੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਜਾਜ ਹਿੰਦੁਸਤਾਨ ਲਿਮਿਟੇਡ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਵਿਲੇਜ ਖੰਬਾਰਖੇੜਾ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ:

“30. ਗੰਨੇ (ਕੰਟਰੋਲ) (ਸੋਧ) ਆਦੇਸ਼, 2006 ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ (ਕੰਟਰੋਲ) ਆਦੇਸ਼, 1966 ਦੇ ਕਲੋਜ਼ 6 ਵਿੱਚ ਕਲੋਜ਼ 6-ਏ ਤੋਂ 6-ਈ ਤੱਕ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਹ "ਦੂਰੀ" ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਹ "ਦੂਰੀ" ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਆਰਥਿਕ ਕਾਰਣਾਂ ਕਰਕੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ। ਇਹ ਸੰਕਲਪ ਮੰਗ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਉੱਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਸੰਕਲਪ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣਾ ਪਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਸਰੋਤ, ਭਾਵ, ਗੰਨਾ, ਸੀਮਿਤ ਹੈ। ਗੰਨਾ ਇੱਕ ਅਸੀਮਿਤ ਸਰੋਤ ਨਹੀਂ ਹੈ। "ਦੂਰੀ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿਸਾਨ ਦੁਆਰਾ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਉਪਲਬਧ ਮਾਤਰਾ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਭਰਾਈ ਸਿਰਫ ਬੋਨਾ ਫਾਈਡਸ ਦਾ ਸਬੂਤ ਹੈ। ਇੱਕ ਉੱਦਮੀ ਜੋ ਕਿ ਸੱਚਮੁੱਚ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦਿਲਚਸਪੀ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਬੋਨਾ ਫਾਈਡਸ ਨੂੰ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ 1 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦੀ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਣੀ ਪਵੇਗੀ। ਹੋਰ, ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਣਾ ਇਹ ਵੀ ਸਾਬਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਪਾਰੀ ਕੋਲ ਇੱਕ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲ (ਫੈਕਟਰੀ) ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿੱਤੀ ਸਮਰੱਥਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਦੇਣਾ ਦੂਰੀ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸੰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ।

34. ਇਸ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਸਮਾਪਤੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਸੀਂ ਦੁਬਾਰਾ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਕ ਇਕਾਈ ਦੁਆਰਾ ਸਰੋਤਾਂ ਦੀ ਉਗਾਹੀ ਅਤੇ ਸਰੋਤਾਂ ਦਾ ਲਾਗੂ ਕਰਨਾ ਦੂਰੀ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ। “ਦੂਰੀ” ਦਾ ਸੰਕਲਪ “ਇਕਾਈ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ” ਦੇ ਸੰਕਲਪ ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ ਕਿ ਇਕਾਈ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ ਵਪਾਰੀ ਦੀ ਮੁੱਖ ਚਿੰਤਾ ਹੈ ਜਦਕਿ “ਦੂਰੀ” ਦਾ ਸੰਕਲਪ ਇੱਕ ਆਰਥਿਕ ਸੰਕਲਪ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਸਰਕਾਰ ਹੈ ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਨੀਤੀਆਂ ਬਣਾਉਣੀਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੰਗ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਵਰਗੇ ਕਾਰਕਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਲੈਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ।”

35. ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਮੈਸਰਜ਼ ਬਲਰਾਮਪੁਰ ਚੀਨੀ ਮਿਲਜ਼ ਲਿਮਿਟੇਡ ਵੱਲੋਂ ਪਿੰਡ ਕੁੰਭੀ ਵਿੱਚ ਦਾਖਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ, ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਨੇ ਆਪਣੇ ਪਲਾਂਟ ਲਈ 213 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਉਕਤ ਚੀਨੀ ਫੈਕਟਰੀ ਨੇ ਪਿੰਡ ਗੁਲੇਰੀਆ ਵਿੱਚ ਵੀ 152 ਕਰੋੜ ਰੁਪਏ ਦਾ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਨਿਮਨਲਿਖਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ:

“37. ਅਸੀਂ ਇਸ ਨਜ਼ਰੀਏ ਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁੰਭੀ ਅਤੇ ਗੁਲੇਰੀਆ ਵਿੱਚ ਦੋ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟਾਂ ਵਿੱਚੋਂ, ਬਲਰਾਮਪੁਰ ਨੂੰ ਕੁੰਭੀ ਵਿੱਚ ਆਪਣੀ ਫੈਕਟਰੀ (ਮਿੱਲ) ਲਈ ਮਿਲਿੰਗ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਮੌਜੂਦਾ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਅਸੀਂ ਇਹ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਗੰਨੇ (ਕੰਟਰੋਲ) (ਸੋਧ) ਆਦੇਸ਼, 2006 ਪਿੱਛੋਕੜ ਵਿੱਚ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਇਹ ਵੀ ਨਜ਼ਰੀਆ ਅਪਣਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ 2006 ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਆਈ.ਈ.ਐਮ.-ਧਾਰਕਾਂ 'ਤੇ ਰੋਕ ਹੋਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਪਹਿਲਾ ਆਈ.ਈ.ਐਮ.-ਧਾਰਕ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਦਮ ਚੁੱਕ ਰਿਹਾ ਹੋਵੇ। ਇਸੇ ਸਮੇਂ, ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਕੁੰਭੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਲਰਾਮਪੁਰ ਵੱਲੋਂ ਭਾਰੀ ਨਿਵੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰੋਜੈਕਸ਼ਨ ਉਧ ਵੱਲੋਂ ਸਥਾਪਿਤ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਇਕਾਈਆਂ ਨਾਲੋਂ ਬਿਹਤਰ ਹਨ। ਨਾਲ ਹੀ, ਗੰਨੇ ਦੇ ਕ੍ਰੱਸ਼ਿੰਗ ਸੀਜ਼ਨ ਦਾ ਅੰਤ 15-5-2007 ਨੂੰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਨਹੀਂ ਚਾਹੁੰਦੇ ਕਿ ਗੰਨੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਪ੍ਰਭਾਵਿਤ ਹੋਣ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਸਿਰਫ ਕੁੰਭੀ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਨੂੰ ਮਿਲਿੰਗ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ। ਆਈ.ਏ. ਨੰਬਰ 2 ਦਾ 2007 ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਗੁਲੇਰੀਆ ਪ੍ਰੋਜੈਕਟ ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੋਵੇਗਾ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਹੈ।”

36. ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲਾ ਸਿਰਫ ਇਸ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਜਾਂਚਣ ਲਈ ਪ੍ਰਾਸੰਗਿਕ ਹੈ ਕਿ ਕੰਟਰੋਲ ਆਦੇਸ਼ ਪਿੱਛੋਕੜ ਹਨ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਬਲਰਾਮਪੁਰ ਚੀਨੀ ਮਿਲਜ਼ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦੇ ਸਮੇਂ ਦੂਰੀ ਬਾਰੇ ਫੈਸਲਾ ਉਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, 2010 ਵਿੱਚ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਨੂੰ ਮਾਨਤਾ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਉਸ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਦਯੋਗਪਤੀ

ਨੇ ਨਾ ਤਾਂ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਲਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਇਸ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਸਿਵਾਏ ਮੌਜੂਦਾ ਚੀਨੀ ਫੈਕਟਰੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਕ੍ਰੱਸ਼ਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਮਿਲੀ ਸੀ।

37. ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੰਟਰੋਲ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੋਧ ਵੀ ਪਿੱਛੇਕੜ ਵਜੋਂ ਪੜ੍ਹੇ ਜਾਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਪੈਦਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ। ਧਾਰਾਵਾਂ 6A ਤੋਂ 6E ਨੂੰ 10.12.2006 ਨੂੰ ਸੋਧ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵੱਲੋਂ ਸੰਦਿਗਧ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। 24.08.2016 ਅਤੇ 12.10.2018 ਨੂੰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਸੋਧ ਵੀ ਪਿੱਛੇਕੜ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆਤਮਕ ਪਹਿਲੂਆਂ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟੀਕਰਨ ਦੇ ਨੇੜਚਰ ਵਿੱਚ ਹਨ ਜੋ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਲੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪ੍ਰੈਸ ਨੋਟਾਂ ਦੀ ਥਾਂ ਲੈਣ ਲਈ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਸੋਧ ਅਣਦੇਖੀ

38. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਬਾਬਾਜੀ ਕੌਂਡਾਜੀ ਗਰਾਡ ਬਨਾਮ ਨਾਸਿਕ ਮਰਚੈਂਟਸ ਕੋ-ਆਪਰੇਟਿਵ ਬੈਂਕ ਲਿਮਿਟੇਡ., ਨਾਸਿਕ ਅਤੇ ਹੋਰ ਅਤੇ ਧਨੰਜਯ ਰੈਂਡੀ ਬਨਾਮ ਰਾਜ ਕਰਨਾਟਕ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਇਸ ਦਲੀਲ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਕਿਸੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸਨੂੰ ਉਸੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਰੋਧੀ ਸੰਕੇਤ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਫੈਸਲਾ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੀ ਸਿਫਾਰਸ਼ ਤੇ ਅਣਜਾਣ ਹਾਲਾਤਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਵਿਸਥਾਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਸਾਹਮਣੇ ਆਇਆ।

39. ਇੱਕ ਦਲੀਲ ਉਠਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਨੂੰ 15.11.2018, 12.04.2019, 09.05.2019, 17.10.2019 ਅਤੇ 18.02.2021 ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ। ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਅਕਸਰ ਵਿਸਥਾਰ ਦਿਖਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਵਿਸਥਾਰ ਮੰਗਣ ਲਈ ਪੂਰਵ-ਸ਼ਰਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਨ ਦੇ ਬਿਨਾਂ ਹੀ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਯੋਗਤਾ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੇ। ਵਿਸਥਾਰ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਦੋਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਦੀ ਲੜਾਈ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕ ਸਕਿਆ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਤਾਲਿਕਾ ਚਾਰਟ ਵਿਸਥਾਰ ਦੀਆਂ ਮਿਤੀਆਂ ਅਤੇ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਦਿਖਾਉਂਦਾ ਹੈ।

40. ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰਣੀ ਦੀ ਜਾਂਚ ਤੋਂ ਪਤਾ ਚੱਲਦਾ ਹੈ ਕਿ 15.11.2018 ਅਤੇ 12.04.2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਾਧੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੀ ਅਵਧੀ ਲਈ ਸਨ ਜੋ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਖਤਮ ਹੋ ਚੁੱਕੀ ਸੀ। 09.05.2019 ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਾਧਾ ਸਿਰਫ 07.09.2019 ਤੱਕ ਵੈਧ ਸੀ ਭਾਵ ਚਾਰ ਮਹੀਨੇ ਤੋਂ ਘੱਟ। ਸਾਰੇ ਵਾਧੇ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਜਦੋਂ ਮਾਮਲਾ ਅਜੇ ਵੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅੱਗੇ ਲੰਬਿਤ ਸੀ ਅਤੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਨ। ਇਸ ਲਈ, ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੀ ਅਕਸਰ ਮੰਜ਼ੂਰੀ ਬਾਰੇ ਉਠਾਏ ਗਏ ਐਤਰਾਜ਼ ਜ਼ਿਆਦਾ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨਹੀਂ ਹਨ।

41. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਦੀ ਮੰਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸਕਸ਼ਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਵਰਤੋਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਤਰਕਹੀਣ ਜਾਂ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਅਣੁਚਿਤਤਾ ਤੋਂ ਪੀੜਤ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ, ਸਵਾਲ ਨੰਬਰ (i), (ii) ਅਤੇ (iii) ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਹਨ।

42. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਆ ਪ੍ਰਾਪਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 6C ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕੇ ਜਾਂਦੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਪਛਾਣ ਖੋ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਗਾਰੰਟੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ। ਪਰੰਤੂ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹੀ ਹੋਣੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ C ਵਿੱਚ 'ਸ਼ੈਲ' ਸ਼ਬਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਉਂਦੀ ਪਰ ਸਕਸ਼ਮ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਬੈਂਕ ਗਾਰੰਟੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨ ਦੀ ਯੋਗਤਾ ਦਿੰਦੀ ਹੈ।

43. ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ, ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਵੱਲੋਂ ਐਤਰਾਜ਼ ਉਠਾਏ ਗਏ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਨਿਰਮਾਣ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹਾ ਨਿਰਮਾਣ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਨਿਰਮਾਣ ਦੇ

ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਇਕਵਿਟੀ ਨਹੀਂ ਬਣੇਗੀ। ਪਹਿਲੇ ਦੌਰ ਦੇ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਨਾ ਕਰਨ ਜਾਂ ਨਿਰਮਾਣ ਨਾ ਚੁੱਕਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਜੋ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨਾਲ ਪ੍ਰਬਲ ਹੋਏ ਹਨ, ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਵੀ ਬਹੁਤ ਉਚਿਤ ਲਾਗੂ ਹਨ। ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੋਧਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਨਿਰਮਾਣ ਦਾ ਐਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕਰਨਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਈ ਵੀ ਇਕਵਿਟੀ ਦਾਅਵਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕੇਗਾ, ਨਿਰਮਾਣ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਨਾ ਵਧਣ ਅਤੇ ਪ੍ਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਨਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇੱਕ ਉਚਿਤ ਅਤੇ ਸਮਝਦਾਰੀ ਭਰਿਆ ਫੈਸਲਾ ਹੈ।

44. ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨੇ ਤਰਕ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਲੈਪਸ ਹੋ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਫੈਕਟਰੀ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਪਰੰਤੂ, ਅਸੀਂ ਅਜਿਹੇ ਵਿਆਖਿਆ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹਾਂ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਧਾਰਾ 6C ਜੋ 10.11.2006 ਅਤੇ 24.08.2016 ਅਤੇ 12.08.2018 ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਈ ਸੀ, ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਪਛਾਣ ਖੋ ਦੇਵੇਗਾ ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਗਾਰੰਟੀ ਜ਼ਬਤ ਕਰ ਲਈ ਜਾਵੇਗੀ, ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਗਾਰੰਟੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 6D ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਜ਼ਬਤ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ- (i) ਪ੍ਲਾਂਟ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਅਤੇ ਫਿਰ (ii) ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਗਾਰੰਟੀ ਦੀ ਜ਼ਬਤੀ। ਦੂਜਾ ਤਬ ਤੱਕ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ ਜਦ ਤੱਕ ਪਹਿਲਾ ਪੂਰਾ ਨਾ ਹੋ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 6D ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਸੁਣਵਾਈ ਦੇ ਮੌਕੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਬਿਨਾਂ ਦੂਜਾ ਕਦਮ ਨਹੀਂ ਚੁੱਕਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਜਦ ਤੱਕ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਗਾਰੰਟੀ ਜ਼ਬਤ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ, ਆਈ.ਈ.ਐਮ. ਦਾ ਲੈਪਸ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਇਸ ਤ

45. ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਇਲਾਕੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲਾਂ ਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਅਤੇ ਉਪਲਬਧ ਗੰਨੇ ਬਾਰੇ ਜਾਣਕਾਰੀ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪਿਛਲੇ ਪੰਜ ਕ੍ਰੱਸ਼ਿੰਗ ਸੀਜ਼ਨਾਂ ਦੌਰਾਨ, ਚਾਰ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲਾਂ ਯਾਨੀ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਅਤੇ ਤਿੰਨ ਹੋਰ ਮਿੱਲਾਂ ਨੇ ਨਵਾਸਾ ਅਤੇ ਸ਼ੇਵਗਾਂਵ ਤਾਲੁਕਾਸ ਤੋਂ ਉਪਲਬਧ ਸਾਰਾ ਗੰਨਾ ਕ੍ਰੱਸ਼ ਕੀਤਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨੇੜਲੇ ਜ਼ਿਲ੍ਹਿਆਂ ਔਰੰਗਾਬਾਦ, ਜਲਾਨਾ ਅਤੇ ਬੀਡ ਤੋਂ ਵੀ ਗੰਨਾ ਕ੍ਰੱਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 2016-17 ਅਤੇ 2019-20 ਦੌਰਾਨ, ਗੰਨੇ ਨੂੰ ਚਾਰੇ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਰਤਿਆ ਗਿਆ ਕਿਉਂਕਿ ਕ੍ਰੱਸ਼ਿੰਗ ਉਪਲਬਧ ਗੰਨੇ ਤੋਂ ਘੱਟ ਸੀ। ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਵਾਸਾ ਅਤੇ ਸ਼ੇਵਗਾਂਵ ਤਾਲੁਕਾਸ ਸੁੱਕਾ ਪ੍ਰਵਣ ਹਨ ਅਤੇ ਚਾਰ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲਾਂ ਦੀ ਕ੍ਰੱਸ਼ਿੰਗ ਸਮਰੱਥਾ ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਘਾਟ ਹੈ। ਇਸ ਨੇ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਕਿ ਚੂੰਕਿ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ 1997 ਤੋਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਸੀਮਾਂਕਨ (ਜ਼ੋਨਿੰਗ) ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਗਾਉਣ ਵਾਲੇ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਮੁਹੱਈਆ ਕਰਾਉਣ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹਨ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਿਰਫ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਦੀ ਵਿਰੋਧਤਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੇ ਲਾਭ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ, ਜਿਸ ਨੇ ਸਿਰਫ ਵਿੱਤੀ ਹਿੱਤ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਸੀ। ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਉਪਭੋਗਤਾ (ਕਿਸਾਨ) ਹੈ ਜੋ ਲਾਭਾਂਵਿੱਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਨਹੀਂ ਮਿਲ ਰਿਹਾ ਜੋ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਮੇਂ ਸਿਰ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਬਿਹਤਰ ਸੇਵਾਵਾਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਇਸ ਤੱਥ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਇੰਸਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਅਨਿਆਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਨ ਯੋਗ ਹੈ।

46. ਇਹ ਕਹਿਣਾ ਉਚਿਤ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਇੱਕ ਆਈ.ਏ. ਦਾਖਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਦੀ ਸਮਰਥਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਆਈ.ਏ. 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਸਿਵਾਏ ਇਸ ਦੇ ਕਿ ਕਿਸਾਨ ਵੀ ਇਲਾਕੇ ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੀ ਉਮੀਦ ਕਰ ਰਹੇ ਹਨ।

47. ਅਸੀਂ ਹੋਰ ਕਹਿ ਸਕਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਡਾ. ਸੀ. ਰੰਗਰਾਜਨ ਦੀ ਅਧਿਕਾਰਤਾ ਹੇਠ, ਜੋ ਕਿ ਉਸ ਸਮੇਂ ਪ੍ਰਧਾਨ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਆਰਥਿਕ ਸਲਾਹਕਾਰ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਚੇਅਰਮੈਨ ਸਨ, ਦੀ ਰਿਪੋਰਟ ਮਿਤੀ 05.10.2012 ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਸਾਰਾਂਸ਼ ਦੇ ਹੇਠਾਂ ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"2. ਗੰਨੇ ਦੀ ਬਹੁਤ ਜ਼ਿਆਦਾ ਖਰਾਬ ਹੋਣ ਯੋਗ ਪ੍ਰਕ□ਤੀ, ਗੰਨੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਛੋਟੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਅਤੇ ਚੀਨੀ ਦੀ ਕੀਮਤ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਸਤਹ 'ਤੇ ਵਾਜਬ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪਬਲਿਕ ਡਿਸਟ੍ਰੀਬਿਊਸ਼ਨ ਸਿਸਟਮ (ਪੀ.ਡੀ.ਐਸ.) ਰਾਹੀਂ ਉਪਲਬਧ ਕਰਾਉਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨੇ ਨਿਯਮਨ ਲਈ ਚਾਲਕ ਬਣਾਇਆ ਹੈ। ਚੀਨੀ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਮਿਤ ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂ ਹੇਠ ਹਨ:

(i) ਗੰਨੇ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਬੰਧਨ — ਹਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਕਿਸਾਨਾਂ ਤੋਂ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਬੰਧਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਬੰਧਿਆ ਹੈ। ਖੇਤਰ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ (ਦੂਰੀ ਮਾਪਦੰਡ) ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਉਦਯੋਗ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮਨ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਡੀਲਾਈਸੰਸਿੰਗ ਹੋਵੇ।

xxx

xxx

3. ਗੰਨੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਬੰਧਨ ਇੱਕ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਉੱਚੇ-ਪ੍ਰੇਸ਼ਾਨ ਕੱਚੇ ਮਾਲ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਯਕੀਨੀ ਸਪਲਾਈ ਦੇਣ ਅਤੇ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਕੀਮਤ (ਐਫ.ਆਰ.ਪੀ./ਐਸ.ਏ.ਪੀ.) 'ਤੇ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਬੱਧ ਕਰਨ ਦੇ ਦੋਹਰੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇਰਾਦਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਮੋਲ-ਭਾਅ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨੂੰ ਘਟਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੇ ਬਕਾਏ ਹੋਣ 'ਤੇ ਵੀ ਇੱਕ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਵੇਚਣ ਲਈ ਮਜਬੂਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕਿਸਾਨ ਦੀ ਮਜ਼ਦੂਰੀ ਘਟਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਜੇ ਡਿਜ਼ਾਈਨ ਮਿੱਲ ਦੀ ਰਿਕਵਰੀ ਦਰ ਘੱਟ ਹੋਵੇ। ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨ ਦੀ ਲਚਕਤਾ ਗੁਆ ਬੈਠਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਦੋਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਉਤਪਾਦਨ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਘਾਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਕੇਨ ਦੀ ਗੁਣਵੱਤਾ ਨਾਲ ਬੰਨ੍ਹ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜੋ ਕਿ ਇਲਾਕੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਵੱਲੋਂ ਸਪਲਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ.....

4. ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਮਿੱਲ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੂਰੀ ਮਾਪਦੰਡ ਦੀ ਉਮੀਦ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਾਰੀਆਂ ਮਿੱਲਾਂ ਲਈ ਗੰਨੇ ਦੀ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਉਪਲਬਧਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਏਗਾ। ਇਹ ਬਾਜ਼ਾਰ ਵਿੱਚ ਵਿਕਰਣ ਪੈਦਾ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਵੱਡੇ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਵਰਚੁਅਲ ਮੋਨੋਪੋਲੀ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸਾਨਾਂ 'ਤੇ ਤਾਕਤ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਖਾਸ ਕਰਕੇ ਜਿੱਥੇ ਜ਼ਮੀਨੀ ਹੋਲਡਿੰਗਜ਼ ਛੋਟੀਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਪਾਬੰਦੀ ਦਾਖਲੇ ਅਤੇ ਹੋਰ ਨਿਵੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੋਕਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਅਤੇ ਮਿੱਲ ਦੀ ਕਾਰਗੁਜ਼ਾਰੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਲਈ ਵਿਪਰੀਤ ਅਸਰ ਪਾਉਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਗੰਨੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ੁਗਰ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਰਾਜ ਗੰਨੇ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਬੰਧਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

48. ਗੰਨੇ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਨਿਊਨਤਮ ਦੂਰੀ ਮਾਪਦੰਡ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਧਿਆਇ 2 ਵਿੱਚ, "ਗੰਨੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਨਿਊਨਤਮ ਦੂਰੀ ਦਾ ਮਾਪਦੰਡ" ਦੇ ਨਾਲ ਨਿਪਟਾਉਂਦੇ ਹੋਏ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ:

“2.1 ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਨੀਤੀ ਸਾਧਨਾਂ ਰਾਹੀਂ ਗੰਨੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਅਤੇ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਗੰਨੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਮਿੱਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਇਗੀ ਲਈ ਗੰਨੇ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਊਨਤਮ ਕੀਮਤ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੀ ਨਿਯਮਿਤ ਸਪਲਾਈ ਦੀ ਗਰੰਟੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਇਸ ਗੱਲ ਦੀ ਪ੍ਰਦਾਨਤਾ ਦੇ ਕੇ ਕਿ ਦੋ ਮਿੱਲਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਇੱਕ ਨਿਊਨਤਮ ਦੂਰੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖੀ ਜਾਵੇ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਮਿੱਲ ਲਈ ਗੰਨੇ ਦੇ ਖਿੱਚਣ ਲਈ ਇੱਕ ਖੇਤਰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ। ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਗੰਨੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਮਿੱਲਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਦੂਰੀ ਦੇ ਮਾਪਦੰਡ ਵਿੱਚ ਨਿਹਿਤ ਉਮੀਦਾਂ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੋ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ:

(i) ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਪਰਯਾਪਤ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਪਲਾਈ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਅਤੇ ਗੰਨੇ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ ਅਸਿਹਤਮੰਦ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗਤਾ ਤੋਂ ਬਚਾਉਣਾ;

(ii) ਰਿਜ਼ਰਵ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਉਗਾਏ ਗਏ ਗੰਨੇ ਦੀ ਪੂਰੀ ਮਾਤਰਾ ਨੂੰ ਕੁਚਲਣਾ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ, ਸੀਜ਼ਨ ਦੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਗੰਨਾ ਬਿਨਾ ਕੁਚਲੇ ਨਾ ਰਹੇ; ਅਤੇ

(iii) ਗੰਨੇ ਦੀ ਖੇਤੀ ਦੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਕਰਨਾ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੀ ਆਮਦਨ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਹੋਵੇ ਅਤੇ ਮਿੱਲਾਂ ਲਈ ਸਪਲਾਈਜ਼ ਅਤੇ ਸ਼ੁਗਰ ਰਿਕਵਰੀ ਵਧਾਈ ਜਾ ਸਕੇ।

xxx

xxx

xxx

2.5 ਜੋ ਲੋਕ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਗੰਨੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਸਥਾਈ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਉਹ ਤਰਕ ਦਿੰਦੇ ਹਨ ਕਿ ਇਹ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀਆਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਉਦਯੋਗ ਦਾ ਇਹ ਤਰਕ ਕੁਝ ਚੁਣੇ ਹੋਏ ਖੇਤਰਾਂ ਵਿੱਚ ਸੱਚ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੰਨੇ ਦੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਦੇ ਰੁਝਾਨਾਂ 'ਤੇ ਨਜ਼ਰ ਮਾਰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਇਹ ਗਲਤ ਲੱਗਦਾ ਹੈ। ਗੰਨੇ ਦੀ ਉਤਪਾਦਕਤਾ 2000-01 ਵਿੱਚ 68.57 ਟਨ/ਹੈਕਟੇਅਰ ਸੀ ਅਤੇ 2010-11 ਵਿੱਚ ਲਗਭਗ ਇਸੇ ਪੱਧਰ 'ਤੇ ਸੀ (68.59 ਟਨ/ਹੈਕਟੇਅਰ), ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 2011-12 ਵਿੱਚ ਮਾਮੂਲੀ ਘਾਟੇ ਨਾਲ 68.09 ਟਨ/ਹੈਕਟੇਅਰ ਹੋ ਗਈ। ਇਸ ਲਈ, ਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਮੁੱਚ ਵਿੱਚ, ਗੰਨੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਉਤਪਾਦਕਤਾ ਨੂੰ ਬਢਾਉਣ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ ਲੱਗਦਾ।

xxx xxx xxx

2.7 ਗੰਨੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਲੋਕ ਥੋਰਾਟ ਕਮੇਟੀ (2009) ਦੇ ਵਿਚਾਰਾਂ ਨੂੰ ਦੁਹਰਾਉਂਦੇ ਹਨ। ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਬੰਧਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਚਾਹੇ ਉਹ ਇਸ ਨਾਲ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਜਾਂ ਨਾ ਹੋਵੇ। ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇੱਕ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ "ਬੰਧੂਆ" ਰਹਿਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਖਾਸ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਭਾਵੇਂ ਉਸ ਨੇ ਉਸ ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਸਪਲਾਈਆਂ ਲਈ ਭੁਗਤਾਨ ਨਾ ਕੀਤਾ ਹੋਵੇ। ਗੰਨੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਗੰਨੇ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਆਜ਼ਾਦੀ ਦੇਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੈ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗੰਨੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਸਹਿਕਾਰੀ ਮਿੱਲਾਂ ਦੇ ਗੈਰ-ਮੈਂਬਰ ਆਪਣੀ ਪਸੰਦ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਗੰਨਾ ਸਪਲਾਈ ਕਰਨ ਲਈ ਆਜ਼ਾਦ ਹਨ।

2.8 ਗੰਨੇ ਦੇ ਖੇਤਰ ਦੇ ਰਾਖਵੇਂਕਰਨ ਅਤੇ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਏ ਮਿੱਲਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੂਰੀ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਬਚਾ ਰਹੀ ਹੈ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਅਤੇ ਸਦੀਵੀ ਏਕਾਧਿਕਾਰ ਬਣਾਈ ਹੈ। ਇਹ ਨੀਤੀ ਕਿਸੇ ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਏ ਪ੍ਰਤੀਯੋਗੀ ਬਾਜ਼ਾਰ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਗੰਨੇ ਦੀ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੋ। ਕਿਸਾਨ ਨੂੰ ਖਰੀਦਦਾਰ ਚੁਣਨ ਦੀ ਕੋਈ ਆਜ਼ਾਦੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਹੈ ਦੇਰੀ ਨਾਲ ਭੁਗਤਾਨ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਕੀਮਤ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਿਆਦਾ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ ਇੱਕ ਮੁਕਾਬਲੇ ਵਾਲੀ ਸਥਾਪਨਾ ਨਾਲੋਂ ਗੰਨਾ. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਨੀਤੀਆਂ ਅਕੁਸ਼ਲ ਖੰਡ ਦੇ ਨਿਰੰਤਰ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਅਗਵਾਈ ਕੀਤੀ ਹੈ ਮਿੱਲਾਂ ਨੂੰ ਗੰਨੇ ਦੀ ਗਾਰੰਟੀਸ਼ੁਦਾ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਕੇ ਅਤੇ ਦੁਆਰਾ ਬਜ਼ਾਰ ਦੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਵਿਹਾਰਕ ਵੱਲ ਕੰਮ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਨਹੀਂ ਦਿੰਦਾ ਸੰਤੁਲਨ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਉਦਯੋਗ ਵਿੱਚ ਕੁਸ਼ਲਤਾ ਦੀ, ਨੀਤੀ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਦੇਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਕੰਮ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ੂਮਪੇਟੇਰੀਅਨ "ਰਚਨਾਤਮਕ ਵਿਨਾਸ਼ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ"।

49. ਉਪਭੋਗਤਾ ਮਾਮਲੇ, ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਜਨਤਕ ਵਿਤਰਣ ਮੰਤਰਾਲਾ ਨੇ ਡਾ. ਸੀ. ਰੰਗਰਾਜਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਡਾ. ਰੰਗਰਾਜਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦੇ ਅਮਲੀਕਰਨ ਦਾ ਸਾਰ ਇਸ ਪ੍ਰਕਾਰ ਹੈ:

ਮੁੱਦੇ

ਗੰਨਾ ਖੇਤਰ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ:

ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਦਾ ਸਾਰ

ਸਮੇਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ, ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀਆਂ ਬਾਜ਼ਾਰ-ਆਧਾਰਿਤ ਦੀਰਘਕਾਲੀ ਅਨੁਬੰਧਿਤ ਵਿਵਸਥਾਓਂ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਨੂੰ ਪ੍ਰੋਤਸਾਹਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਗੰਨਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਬੰਧਨ ਨੂੰ ਧੀਰੇ-ਧੀਰੇ ਖਤਮ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਰਮਿਆਨ, ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਾਰੀ ਰਹਿ ਸਕਦੀ ਹੈ।

ਸਥਿਤੀ

ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਅਜੇ ਤੱਕ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਰਾਜ ਨੇ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ, ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਜਾਰੀ ਹੈ

ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਦੂਰੀ ਮਾਪਦੰਡ:

ਇਹ ਗੰਨੇ ਦੇ ਕਿਸਾਨਾਂ ਜਾਂ ਸ਼ੁਗਰ ਸੈਕਟਰ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਦੇ ਹਿੱਤ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਰਾਜ ਗੰਨਾ ਰਿਜ਼ਰਵੇਸ਼ਨ ਖੇਤਰ ਅਤੇ ਬੰਧਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉਚਿਤ ਸਮਝਿਆ ਜਾਵੇ। ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਖੇਤਰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਬਾਕੀ ਰਾਜਾਂ ਨੇ ਮੌਜੂਦਾ ਪ੍ਰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਬਦਲਾਵ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

50. ਅਸੀਂ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਤਰਕ ਨੂੰ ਵੀ ਨੋਟ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਸਿਹਤਮੰਦ ਮੁਕਾਬਲੇ ਤੋਂ ਬਚਣ ਲਈ, ਉਦਯੋਗਾਂ (ਵਿਕਾਸ ਅਤੇ ਨਿਯਮਨ) ਐਕਟ, 1951 ਅਧੀਨ ਲਾਇਸੈਂਸਿੰਗ ਨੂੰ 31.08.1998 ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਸਿਹਤਮੰਦ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਦੋ ਮੁੱਖ ਪਹਿਲੂ ਹਨ- ਇੱਕ ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ, ਅਤੇ ਦੂਜਾ ਕਿਸਾਨਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ। ਮੌਜੂਦਾ ਅਤੇ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ ਵਿਚਕਾਰ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਕਿਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਕੋਲ ਉਸ ਸ਼ੁਗਰ ਮਿੱਲ ਨੂੰ ਚੁਣਨ ਦਾ ਵਿਕਲਪ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਕੀਮਤ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ ਢੰਗ ਵਿੱਚ ਬਿਹਤਰ ਸੇਵਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰੰਗਰਾਜਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਸਿਫਾਰਸ਼ਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਗੱਲ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦਿਆਂ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਸਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਾਧਾ ਦੇਣ ਲਈ ਆਪਣਾ ਅਧਿਕਾਰ ਵਰਤਿਆ ਹੈ, ਅੰਤਿਮ ਲਾਭਪਾਤਰੀ ਕਿਸਾਨ ਹੋਵੇਗਾ ਨਾ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਜਾਂ ਨਵੀਂ ਸ਼ੁਗਰ ਫੈਕਟਰੀ।

51. ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਪਾਉਂਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਉੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਬਰਕਰਾਰ ਨਹੀਂ ਰਖਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਨਤੀਜਤਨ, ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਰਿਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਦੌਰ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੌਰਾਨ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਪੌਦੇ ਨੂੰ ਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨਾ ਸੀ ਅਤੇ ਵਪਾਰਕ ਉਤਪਾਦਨ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨਾ ਸੀ।

ਨਿਧੀ ਜੈਨ ਅਤੇ ਅਮਰੇਂਦਰ ਕੁਮਾਰ

(ਸਹਾਇਤਾ ਕੀਤੀ ਗਈ: ਪ੍ਰਜਾ ਸਮਲ, ਐਲ.ਸੀ.ਆਰ.ਏ.)

ਅਪੀਲਾਂ ਮਨਜ਼ੂਰ ਹੋਈਆਂ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Vasu Gupta
Advocate